

Kèo sơn gần bờ vượt giữa đại ngàn
Lo gì hủi thách nguy nan
Đồng tâm phụng sự chẳng màng lời danh

- BTC VHĐ TỈNH CAO 202

MỤC LỤC

TRƯỜNG
ganh.vn/trituevietnam

Thầy
Huỳnh Sáu

Lời tựa	2
Quá dốt nát hay là kẻ thiên tài	4
Vua chó khôn ngoan	9
Ngắm cây giếng giếng	19
Chuyện nồi cơm của Khổng Tử	25
Quẻ bói 30 Tết	28
Khôn ngoan là biết rõ sự giới hạn của mình	32
Xỏ chỉ qua ruột vỏ ốc	35
Cách đọc sách sáng tạo của Tô Đông Pha	38
Khéo can được vua	43
Giúp người cũng cần hiểu biết	46
Kế hoạch của hoàng tử	51

LỜI TỰA

Chúng ta cần có trí tuệ để biết rõ cái nào đúng nên theo, cái nào sai nên bỏ. Cần có trí tuệ để dám chọn sống một cuộc đời lợi mình - lợi người - hài hòa cùng tự nhiên.

Người ta thường ẩn dụ trí tuệ như ngọn đèn luôn chiếu sáng vì người trí tuệ thì thường xuyên suy nghĩ và hành động sáng suốt. Ai cũng có ngọn đèn ấy trong mình nhưng độ sáng tỏ thì khác nhau ở mỗi người, đèn vẫn phát sáng đấy nhưng bụi bám lâu ngày làm ánh sáng phát ra mờ dần đi. Trí tuệ cũng thế, nếu chúng ta cứ để cho những lớp bụi định kiến, yêu ghét, ích kỷ, đố kỵ, kiêu ngạo... bám vào mãi mà không lau chùi thì chúng ta sẽ không còn nhận được ánh sáng từ nó nữa. Thiếu trí tuệ thì sẽ suy nghĩ, hành động sai trái và tiếp tục suy nghĩ và hành động sai trái thì trí tuệ sẽ càng "mờ" đi. Đây là vòng tròn lẩn quẩn nên quay vào bên trong để lau hết bụi thì vòng quay cũng sẽ dừng lại.

Với mong muốn giúp cho các bạn nhỏ ý thức được việc học hành đúng cách để nuôi dưỡng hạt giống trí tuệ mỗi ngày để luôn nhận đủ ánh sáng trí tuệ, chúng mình đã sưu tầm và biên soạn lại những câu chuyện về trí tuệ sâu sắc từ cuộc đời những bậc vĩ nhân, những bài giảng dạy của bậc thánh nhân và những nhân vật còn hiện diện. Hy vọng với chút công sức sẽ giúp chúng ta thêm trân trọng phẩm chất tốt đẹp này để cảm nhận được nhiều hạnh phúc trong cuộc sống.

Sau khi đọc sách thật kỹ, suy ngẫm thật sâu, mình nhận thấy trí tuệ là:

.....

.....

.....

Để trở thành một người có trí tuệ mình cần phải thực hành những điều sau:

.....

.....

.....

Trong những việc trên thì việc mình có thể làm được ngay và thường xuyên đó là:

.....

.....

.....

LỜI HỨA VỚI BẢN THÂN

.....

.....

.....

.....

QUÁ DỐT NÁT HAY LÀ KẺ THIÊN TÀI

Edison đi học thường có những câu hỏi kỳ quặc thay vì chú ý nghe giảng. Giáo viên quá ngán ngẩm nên mời mẹ cậu đến gặp để phản ánh điều này.

- Thầy giáo căng thẳng: "Thưa bà, con trai của bà không học kịp được các bạn, thích thắc mắc những điều kỳ quặc, tôi nghĩ em ấy là đứa trẻ rất kém".

- Bà Nancy tỏ vẻ nghi ngờ: "Thằng nhỏ vốn là đứa trẻ thông minh..."

- Thông minh? Bà có thấy đứa trẻ thông minh nào mà lại đứng đội số không? - Người thầy có vẻ bất bình.

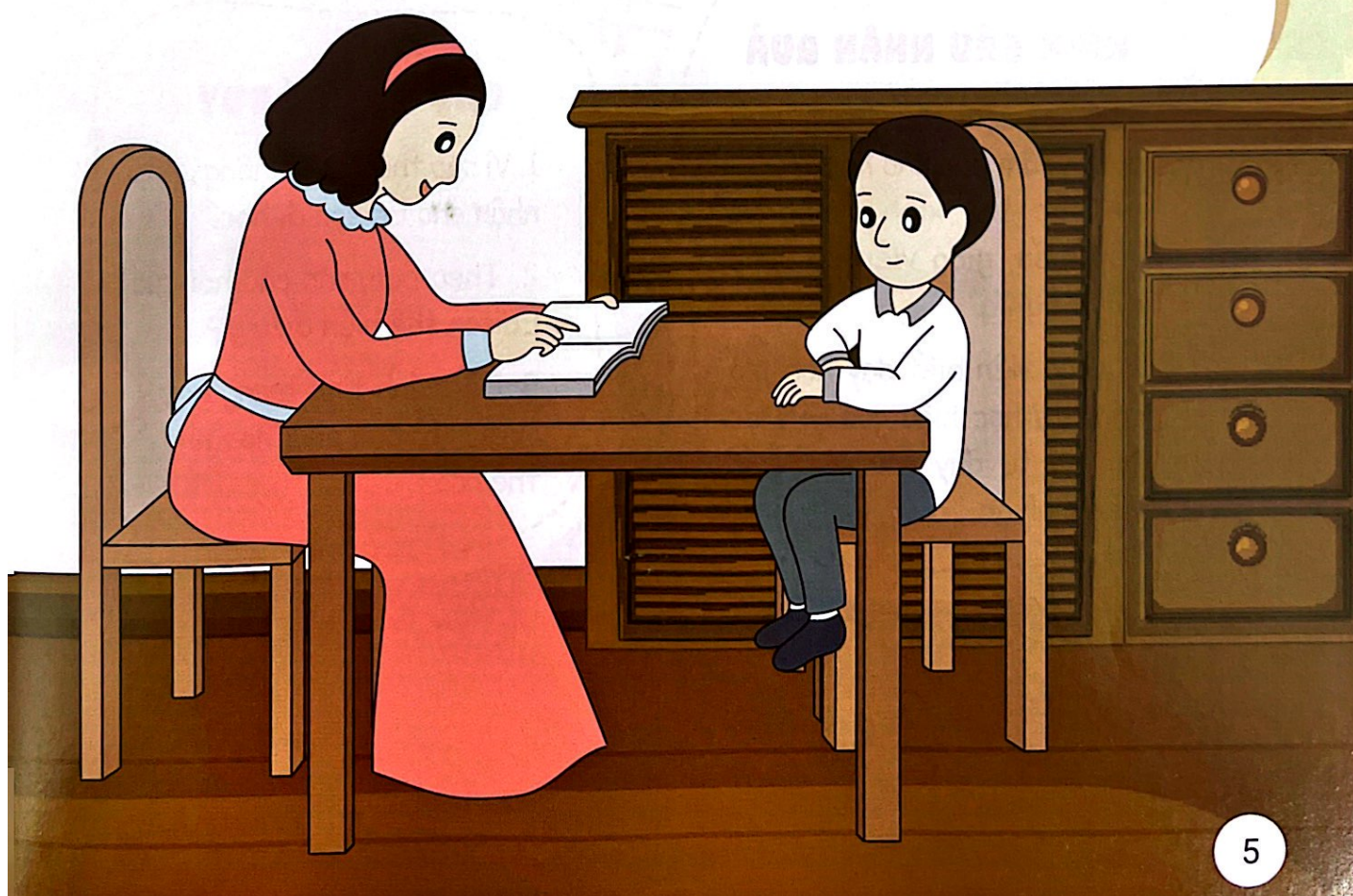
- Đứng đội số? Có thể là sự ngẫu nhiên chẳng? Tôi cũng là một giáo viên. Có khi trí lực của một đứa trẻ không phản ánh trên điểm số. Thưa ngài, mong ngài chịu khó tìm hiểu thêm về cá tính của cháu để có biện pháp thích hợp giúp cháu, tôi tin rằng cháu sẽ tiến bộ.

Thầy giáo lại tiếp tục phản ứng: Thưa bà, cá tính của con bà là gì? Khi lên lớp không tập trung nghe giảng, thà rằng cứ im lặng cho rồi, nhưng cậu ấy lại toàn thắc mắc những chuyện kỳ quặc đâu đâu ấy, đấy gọi là tính gì vậy? Thí dụ như: $1+1=2$, $2+2=4$, đứa trẻ nào nghe giảng cũng hiểu ngay, riêng cậu nhà lại hỏi: Tại sao $2+2=4$? Bà thấy đấy bằng 4 là bằng 4. Lại hỏi tại sao nữa à? Chẳng nhẽ bà không thấy câu hỏi ấy là kỳ quặc sao?

- Mẹ của Edison vẫn mạnh dạn: Thưa thầy, nói thực tôi không nghĩ hỏi như vậy là kỳ quặc. Newton thấy một quả táo rụng xuống liền hỏi: Tại sao táo rụng xuống đất mà không rụng lên trời? Xem ra hỏi thế thật kỳ quặc nhưng chính câu hỏi ấy dẫn đến sự ra đời của Định luật vạn vật hấp dẫn đấy. Chẳng nhẽ chúng ta lại nói Newton không nên hỏi như vậy sao?

- Thầy giáo bỗng lúng túng: Newton là ai, con trai bà là ai, bà lại so sánh như vậy sao được? Xin phép cho tôi được nói thẳng với bà, trí lực của con bà không được bình thường như những đứa trẻ khác!

Bà Nancy cảm thấy đây thực sự không phải là nơi phù hợp cho Edison phát triển. Từ đó Edison được mẹ dạy học ở nhà và bắt đầu tự nghiên cứu những hiện tượng tự nhiên thường xảy ra. Sau này Edison đã trở thành nhà bác học cống hiến rất nhiều cho sự phát triển nhân loại. Và ông thường nói với báo chí rằng: "Tôi thành công là nhờ có một người mẹ vĩ đại".

BÀI HỌC RÚT RA

Chủ động suy ngẫm và kiên nhẫn tìm ra đáp án là mấu chốt phát triển hiểu biết và tìm ra bản chất của mọi sự vật xung quanh.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Giáo viên tạo điều kiện cho học trò tự suy ngẫm → Học trò phát triển tư duy sâu sắc, giáo viên được tôn trọng và yêu mến

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Giáo viên chú trọng nuôi dưỡng tâm hồn cho học trò → Học trò kính trọng và yêu mến, giáo viên có cuộc đời ý nghĩa
2. Giáo viên biết dạy học trò cách tự học hiệu quả → Học trò có tư duy sâu sắc, giáo viên bình an

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Vì sao thầy giáo không chấp nhận cho Edison đi học?
2. Theo bạn, các câu hỏi của Edison thể hiện điều gì?
3. Để tránh tình trạng học "Vẹt" thì bạn phải học như thế nào?

“

Giáo dục là tự thấu hiểu chính mình,
bởi vì trong chính mỗi người chúng ta
đã hội tụ toàn bộ cuộc sống nguyên vẹn.

- Krishnamurti -

”

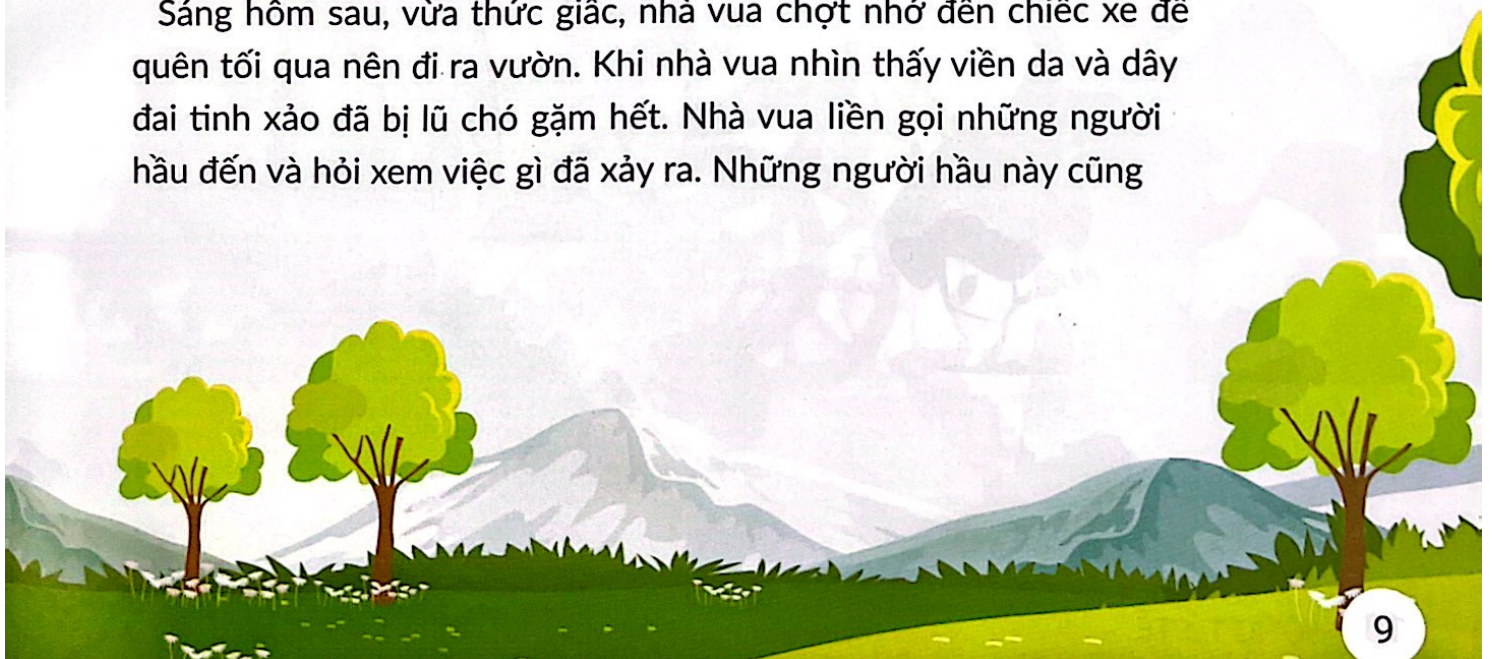

VUA CHÓ KHÔN NGOAN

Ngày xưa ngày xưa, trong hoàng cung xứ Benares có một khu vườn thượng uyển tuyệt đẹp. Một hôm, nhà vua đi dạo chơi nơi vườn thượng uyển bằng cỗ xe quý. Cỗ xe này quý vì nó có những đường viền và dây đai làm bằng da được chế tác rất tinh xảo. Nhà vua rất yêu quý cỗ xe này vì những phụ kiện đẹp đẽ ấy. Hôm đó, nhà vua lưu lại nơi vườn thượng uyển cả ngày để ngắm cảnh, thư giãn đến tận lúc hoàng hôn buông xuống rồi ngài trở về hoàng cung khá muộn mà không cất cỗ xe vào nhà xe.

Đêm đến trời mưa rất to, những cái viền và đai da đẹp đẽ trên cỗ xe quý bị thấm nước. Chúng phồng lên, cong vẹo, bốc mùi. Đàn chó cưng ở trong cung điện ngửi thấy mùi da ngấm nước ấy cảm thấy đó là món ăn rất thơm ngon, nên đánh hơi đi tìm. Chúng trèo lên cỗ xe quý và gặm hết tất cả những phần viền cùng dây đai làm bằng da mềm. Trước khi bình minh lên, chúng ăn xong và chạy biến vào chỗ ở của chúng trong cung điện.

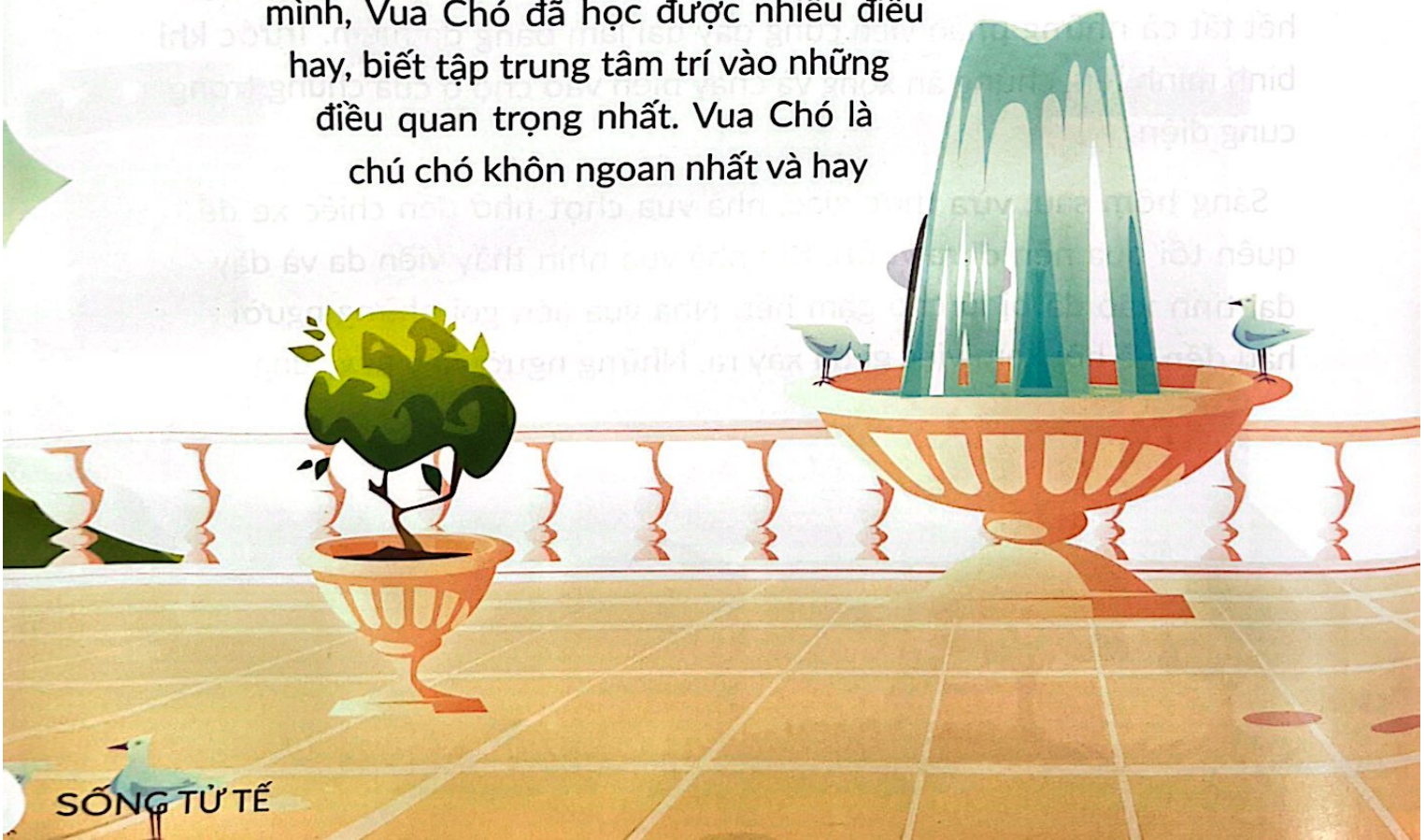
Sáng hôm sau, vừa thức giấc, nhà vua chợt nhớ đến chiếc xe để quên tối qua nên đi ra vườn. Khi nhà vua nhìn thấy viền da và dây đai tinh xảo đã bị lũ chó gặm hết. Nhà vua liền gọi những người hầu đến và hỏi xem việc gì đã xảy ra. Những người hầu này cũng

chịu trách nhiệm chăm sóc và trông coi lũ chó trong cung điện nên rất sợ nói ra sự thật sẽ bị trách phạt nặng. Vì thế, họ dựng chuyện rằng vào ban đêm những con chó hoang cùng lũ chó rừng đã chui qua đường cống và ống thoát nước, vào tận hoàng cung để cắn phá chiếc xe quý của nhà vua. Nghe xong, nhà vua nổi cơn thịnh nộ và quyết định sẽ giết hết lũ chó để trừng phạt chúng. Nhà vua ra lệnh rằng bất cứ ai trong kinh đô thấy bọn chó thì phải giết chúng ngay lập tức!

Tuân lệnh nhà vua, dân chúng bắt đầu giết chó. Những con chó không thể hiểu tại sao tất cả mọi người đều tìm giết chúng. Chúng rất kinh sợ nên đã chạy vào nghĩa trang ngay bên ngoài kinh đô để ẩn nấp. Nơi đây có Vua Chó khôn ngoan đang sinh sống.

Vua Chó có kích thước trung bình với bộ lông bạc bóng mượt, đôi mắt đen lấp lánh và đôi tai nhọn luôn dựng cao lên lắng nghe. Những bước đi của Vua Chó đĩnh đạc và uy nghi tuyệt vời. Vua Chó sống rất thọ và trong suốt cuộc đời của mình, Vua Chó đã học được nhiều điều hay, biết tập trung tâm trí vào những điều quan trọng nhất. Vua Chó là chú chó khôn ngoan nhất và hay

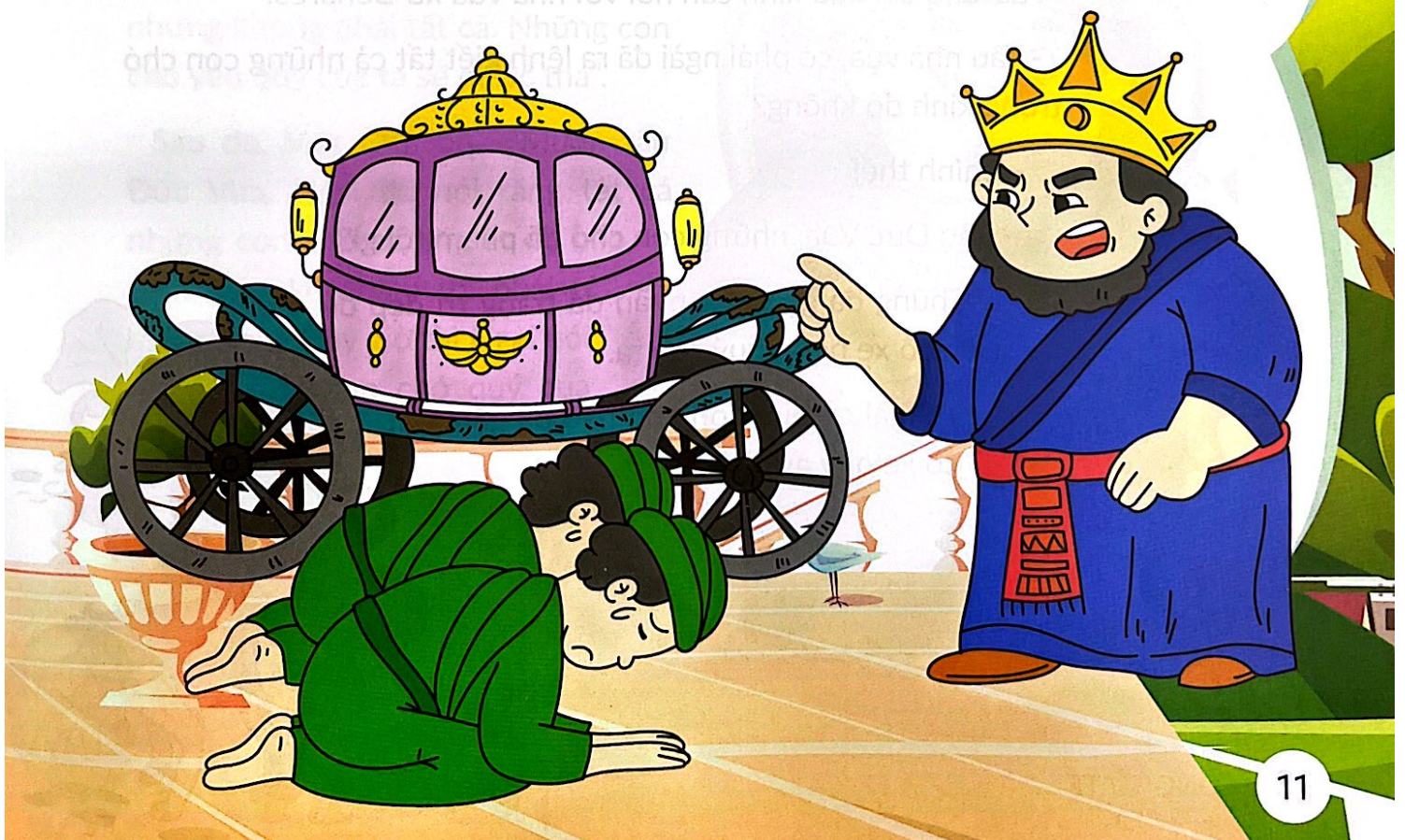

quan tâm chăm sóc cho những con khác trong bầy. Đó là lý do khiến chú được tôn lên làm Vua Chó khôn ngoan.

Thấy bầy chó chạy trốn đang hoảng loạn và sợ hãi đến tận cùng, Vua Chó bèn hỏi thăm và hiểu rằng bầy chó đang bị tàn sát một cách vô cớ và đáng thương. Vua Chó biết rằng hoàng cung là nơi được quân lính bảo vệ rất nghiêm ngặt nên bầy chó hoang không cách nào vào được để phá cỗ xe quý của nhà vua. Vì vậy, chắc hẳn rằng những con chó sống trong cung điện mới là thủ phạm.

Suy nghĩ vậy, Vua Chó trấn an bầy chó: “Đừng sợ. Ta sẽ cứu tất cả các bạn. Hãy ở lại đây trong nghĩa trang và đừng đi vào thành phố. Ta sẽ đến gặp nhà vua xứ Benares và nói cho ngài ấy biết ai chính là thủ phạm và ai là kẻ vô tội. Sự thật sẽ cứu tất cả chúng ta”.

Trước khi vào hoàng cung, Vua Chó đến một nơi vắng vẻ trong nghĩa trang để ở một mình trong chốc lát. Vì Vua Chó thường xuyên thực hành gửi những suy nghĩ yêu thương đến cho tất cả

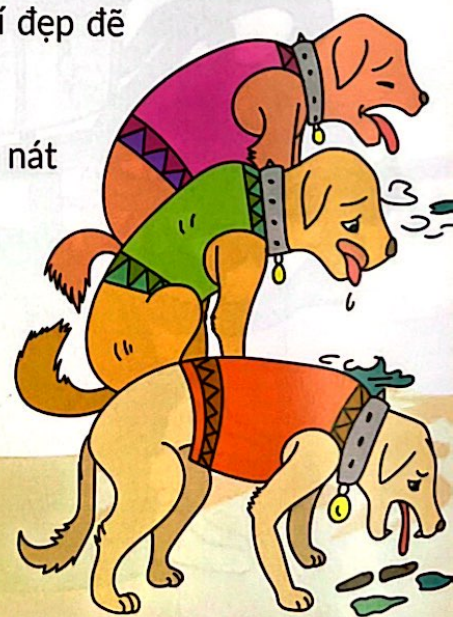

mọi loài và thiên định nên giờ đây, Vua Chó có khả năng tập trung cao độ và lấp đầy tâm trí mình bằng cảm giác yêu thương. Vua Chó nhắm đôi mắt lại và nghĩ thầm: "Cầu mong cho mọi chú chó đều được khỏe mạnh và hạnh phúc. Cầu mong cho mọi loài đều được an toàn. Tôi đi đến cung điện vì lợi ích của con người và loài chó. Sẽ không ai tấn công hay làm hại tôi".

Bởi vì tâm trí đang tập trung, Vua Chó không hề cảm thấy sợ hãi. Vì có sự thiện lành từ trong tâm trí nên Vua Chó toát lên dáng vẻ oai nghi và nhân từ khiến những ai nhìn thấy đều kính nể và tôn trọng. Không có bất cứ ai cảm thấy giận ghét hay có ý định làm hại Vua Chó. Vua chó chậm rãi đi ngang qua những người lính bảo vệ cung điện, đi vào triều đình và bình tĩnh ngồi xuống ngay dưới ngai vàng của nhà vua! Vua xứ Benares ấn tượng bởi lòng can đảm và uy nghi như vậy nên cũng ra lệnh không được động vào Vua Chó.

Vua Chó cúi đầu kính cẩn nói với nhà vua xứ Benares:

- Tâu nhà vua, có phải ngài đã ra lệnh giết tất cả những con chó trong kinh đô không?
- Chính thế!
- Tâu Đức Vua, những con chó đã phạm tội gì?
- Chúng đã gặm nát phần da trang trí đẹp đẽ trên cỗ xe ngựa quý của ta.
- Ngài có biết con chó nào đã gặm nát cỗ xe quý ấy không?

- Không ai biết cả!

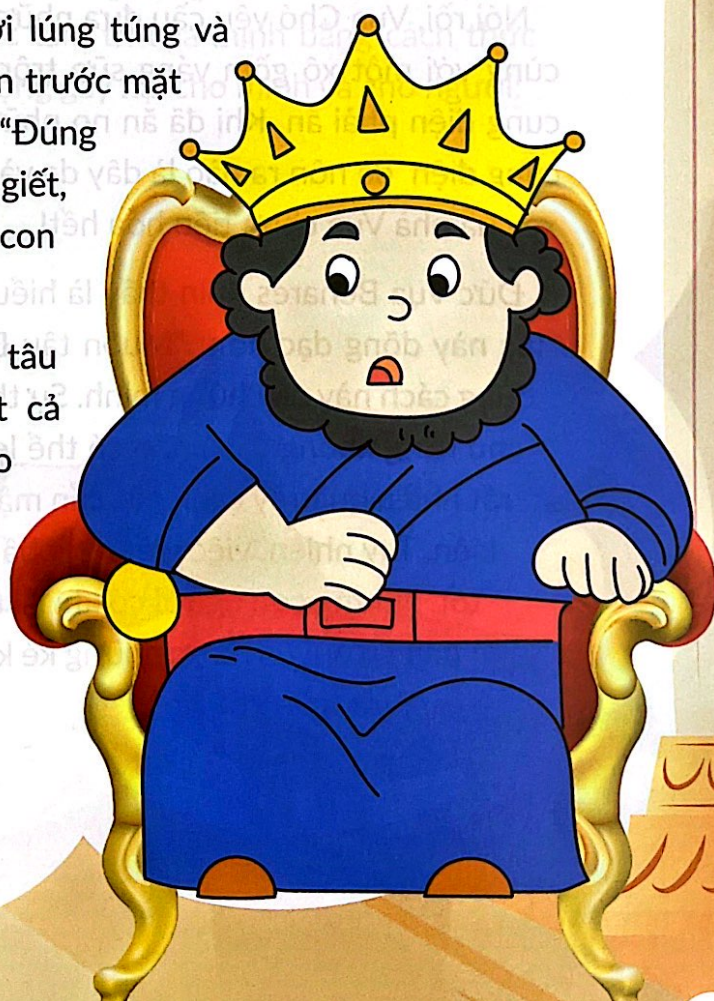
- Muôn tâu Đức Vua, Ngài là một vị vua anh minh và công bằng. Nếu chỉ vì vài con chó phạm tội mà giết tất cả chó trong kinh đô thì có đúng không? Điều này có công bằng với những con chó vô tội hay không?

- Vì ta không biết những con chó nào đã gặm nát cỗ xe quý của ta nên chỉ còn cách ra lệnh giết hết chó, thì mới chắc chắn rằng kẻ có tội bị trừng phạt thích đáng. Nhà vua trả lời với vẻ hoàn toàn tự tin.

Vua Chó lặng yên một lúc trước khi đưa ra cho nhà vua một câu hỏi quan trọng: “Muôn tâu Đức Vua, thật ra Ngài có ra lệnh giết hết tất cả loài chó, hay là có một số chó sẽ được tha?”

Nhà vua đột nhiên trở nên hơi lúng túng và khó chịu khi buộc phải thừa nhận trước mặt toàn bộ quần thần của triều đình: “Đúng là hầu hết những con chó sẽ bị giết, nhưng không phải tất cả. Những con chó yêu quý của ta sẽ được tha”.

Sau đó, Vua Chó nói: “Muôn tâu Đức Vua, Ngài đã nói rằng tất cả những con chó sẽ bị giết để bảo đảm rằng kẻ phạm tội phải bị trừng phạt. Bây giờ thì Ngài nói rằng những con chó quý của

Ngài sẽ được tha. Ngài có nghĩ như thế sẽ phải giết nhầm rất nhiều con chó vô tội trong khi những con phạm tội thật sự lại được tha không? Phán quyết của nhà vua không được dựa trên cảm tính, mà phải như chiếc cân công lý!”

Nhận ra sự thật trong lời nói của Vua Chó, vua Benares hỏi: “Nếu người khôn ngoan và lý lẽ như vậy thì người có thể chỉ cho trăm con chó nào đã gặm nát cỗ xe quý của Trẫm không?”

Vua Chó trả lời: “Muôn tâu Đức Vua, Tôi có thể chứng minh được những con chó cưng của Ngài chính là thủ phạm”.

Nói rồi, Vua Chó yêu cầu đưa những con chó cưng của Nhà Vua đến cùng với một xô gồm váng sữa trộn cỏ và bắt những con chó trong cung điện phải ăn. Khi đã ăn no những thứ này, những con chó trong cung điện đã nôn ra nào là dây da và đai da mà chúng đã gặm từ chiếc xe của nhà Vua chưa tiêu hóa hết!

Đức Vua Benares nhìn thấy là hiểu ngay sai lầm của mình. Vua Chó lúc này đồng cảm hơn: “Muôn tâu Đức Vua, thực ra không cần phải dùng cách này để chứng minh. Sự thật thì những con chó hoang và lũ chó rừng không cách nào có thể len lỏi vào trong cung điện, nơi có rất nhiều quân sỹ canh gác cẩn mật. Nhà Vua đã bị che mắt bởi định kiến. Tuy nhiên, việc giết chết bất kỳ sinh vật nào cũng đều không tốt. Nhưng con người có khi lại quên mất rằng tất cả mọi sinh vật đều có quyền được những kẻ khác tôn trọng và thương yêu như người thân của họ”.

Bá quan văn võ trong triều sững sốt trước những gì vừa diễn ra. Lòng Vua Benares bỗng cảm thấy khiêm nhường trước sự thông thái này. Ông cúi đầu trước Vua Chó và nói: "Ôi Vị Vua vĩ đại của loài chó, ta chưa từng thấy con chó nào có trí tuệ sáng suốt và lòng yêu thương vĩ đại như thế. Quả thật, sự phán quyết của ngài thật anh minh. Ta muốn dâng ngai vàng và vương quốc Benares của Ta cho Ngài.

Vua Chó trả lời: "Xin Ngài hãy đứng dậy, tâu Đức Vua. Tôi không muốn chiếc vương miện của loài người. Nếu Ngài muốn thể hiện sự tôn trọng đối với tôi, xin hãy làm một vị quân vương công chính và nhân hậu. Sẽ rất tốt nếu Ngài bắt đầu thanh lọc tâm trí của mình bằng cách thực hành từ bỏ hoàn toàn năm hành động gây hại cho mình và cho người:

- Giết chóc
- Nói dối
- Buông thả các mối quan hệ
- Trộm cắp
- Say xỉn
- không trong sáng

Nhà vua làm theo lời của Vua Chó thông thái. Ngài cai trị đất nước với lòng tôn trọng tất cả mọi loài. Nhà vua ra lệnh rằng bất cứ khi nào nhà vua ăn, tất cả những con chó, quần thần trong cung điện và tất cả dân chúng cũng sẽ được ăn. Đây là khởi đầu của lòng trung thành giữa loài chó và con người cho đến ngày nay.

BÀI HỌC RÚT RA

Những cái nhìn bị chi phối bởi cảm xúc thích - ghét sẽ bị lệch lạc, định kiến, dẫn đến những hành động sai lầm, ảnh hưởng đến mình và người khác. Cái nhìn khách quan khỏi cảm xúc mới nhìn thấu được sự thật và đưa ra những hành động đúng đắn.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Dùng trí thông minh để cứu giúp người khác → Được kính trọng, trí thông minh phát triển

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

1. Tình thương rộng lớn → Được mọi người trân trọng, yêu mến, được nhiều người giúp đỡ
2. Dùng trí thông minh đúng cách → Trí thông minh phát triển hơn

Hay giúp người thấy được điều hay lẽ phải → Kiến thức uyên bác, học nhanh tiến bộ

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

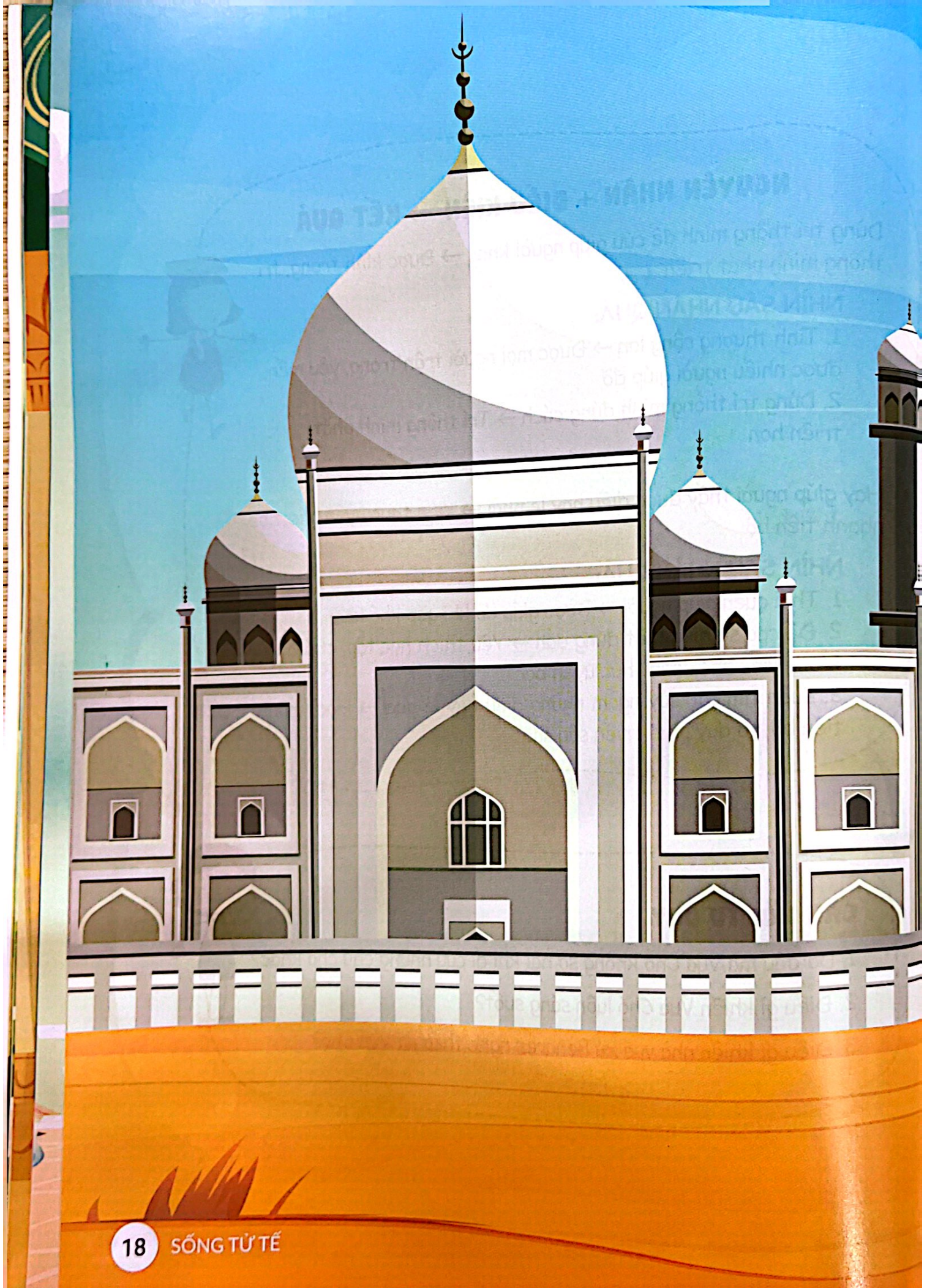
1. Thói quen giúp người → Được giúp đỡ khi gặp khó khăn
2. Đề cao sự hiểu biết đúng đắn → Yêu thích học tập, chủ động trong việc học, kiến thức uyên bác
3. Luôn tìm tòi, suy ngẫm những điều hay lẽ phải → Học nhanh tiến bộ, tư duy phát triển sâu sắc

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Do đâu mà Vua Chó không sợ hãi khi đi cứu những chú chó khác?
2. Điều gì khiến Vua Chó luôn sáng suốt?
3. Điều gì khiến nhà vua xứ Benares nghe theo lời Vua Chó?

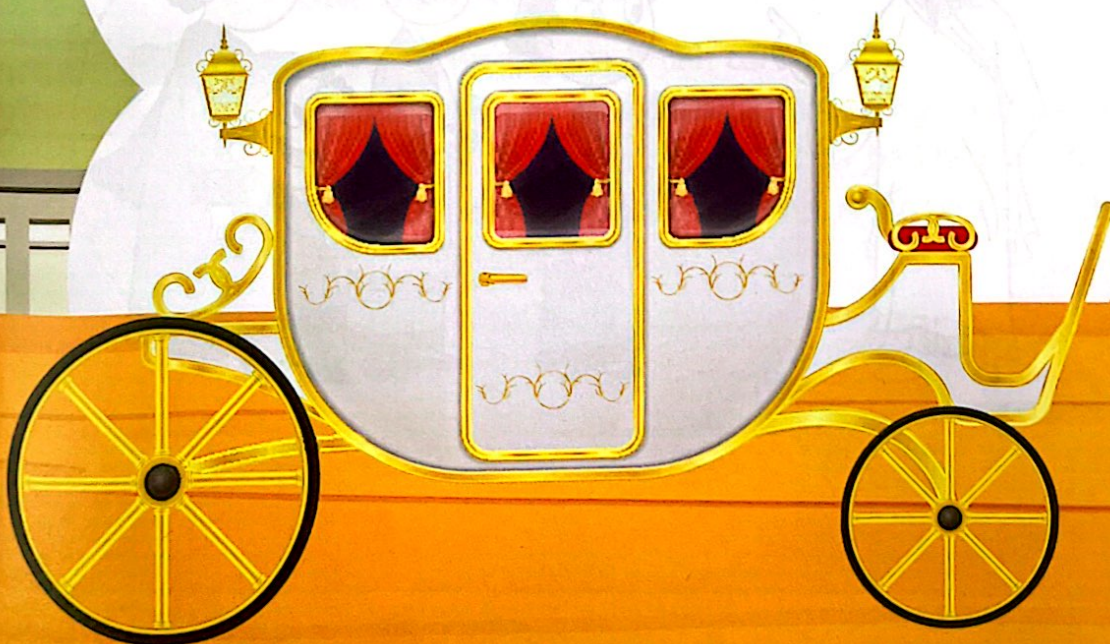

NGẮM CÂY GIỀNG GIỀNG

Vua Bramadatta có bốn hoàng tử. Một ngày nọ, các hoàng tử nói với người đánh xe ngựa rằng: "Chúng ta muốn biết cây giềng giềng trông như thế nào. Hãy dẫn chúng ta đi xem loài cây ấy!" Người đánh xe đồng ý dẫn cả bốn hoàng tử đi ngắm loài cây lạ ấy. Nhưng người đánh xe không dẫn tất cả bốn hoàng tử đi ngắm cây giềng giềng cùng một lúc.

Đầu tiên, ông ta dùng cỗ xe ngựa chở hoàng tử thứ nhất vào rừng ngắm loại cây này khi các chồi non vừa mới mọc ra khỏi thân cây sần sùi. Với hoàng tử thứ hai, ông dẫn hoàng tử đến xem cây khi cây có đầy lá xanh. Hoàng tử

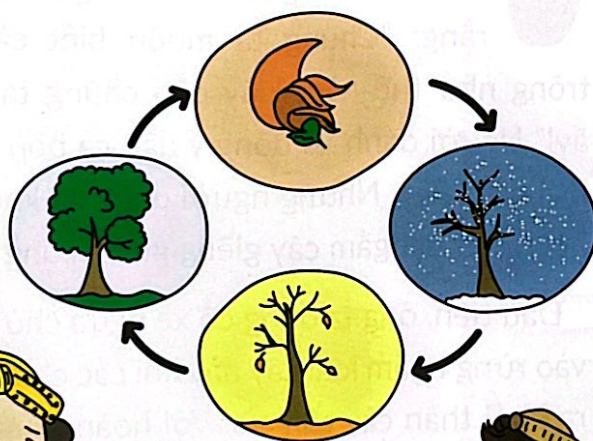

thứ ba được ngắm cây giềng giềng khi đang nở hoa.
Hoàng tử thứ tư đến xem khi cây đang ra trái.

Sau đó, bốn anh em cùng ngồi nói chuyện với nhau và
có người hỏi họ: "Cây giềng giềng trông như thế nào?"

Hoàng tử thứ nhất trả lời: "Giống như gốc cây bị cháy!"

Hoàng tử thứ hai cãi lại: "Giống như một cây đa chứ!"

Hoàng tử thứ ba: “Không, giống như một miếng thịt!”

Hoàng tử thứ tư nói: “Giống như cây keo!”

Họ bất đồng về câu trả lời của nhau, chạy đi tìm vua cha:
“Tâu phụ vương, cây giềng giềng trông như thế nào ạ?”

Nhà vua hỏi: “Thế các con thấy nó như thế nào?”

Các hoàng tử lại lặp lại câu trả lời của họ cho nhà vua nghe.

Nhà vua nói: “Cả bốn hoàng tử đã nhìn thấy cây giềng giềng. Mỗi người nhìn thấy một giai đoạn của cây. Thế nhưng các con đã không lắng nghe, đặt câu hỏi và suy ngẫm thật kỹ mà chỉ lo tranh cãi để giành phần thắng cho mình. Giá như các con chịu nghe và đặt câu hỏi: Loại cây này vào lúc mọc chồi ra sao, ra lá ra sao, ra hoa ra sao, kết trái ra sao? Thì các con đã hiểu biết trọn vẹn hơn về cây giềng giềng rồi”.

BÀI HỌC RÚT RA

Chúng ta thường hay tranh cãi với nhau vì chúng ta luôn cho rằng góc nhìn hay quan điểm của mình đúng hơn của người khác. Sự cố chấp này khiến chúng ta chối bỏ khi tiếp nhận những điều khác với sự thấy biết của mình, khiến trí tuệ của bản thân không được rộng mở và sâu sắc.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Biết quan sát nhiều chiều trước mọi sự vật hiện tượng → Nhạy bén, sự hiểu biết trọn vẹn, dễ đúc kết thành quy luật

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

1. Không cố chấp vào góc nhìn của bản thân → Dễ chấp nhận nhiều góc nhìn khác
2. Loại bỏ được cảm xúc khi nhìn nhận vấn đề → Quản lý cảm xúc tốt dần, khách quan

Luôn thực hành đúc kết trước mọi sự vật hiện tượng → Trí tuệ và tư duy phát triển, ít sai lầm

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

1. Ý muốn phát triển sự hiểu biết sâu sắc → Chủ động học tập, gần gũi người hiền trí
2. Chủ động rèn luyện tư duy → Thông minh, học giỏi
3. Kiên nhẫn tự học → Trí tuệ và tư duy phát triển

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Điều gì khiến cùng một cây giềng giềng nhưng mỗi hoàng tử lại nhận biết khác nhau?
2. Điều gì khiến các hoàng tử cãi nhau về cây giềng giềng?
3. Làm thế nào để có góc nhìn đúng đắn?

“

Cấp độ cao nhất của dũng là cái dũng
của thánh nhân. Chính là thấu suốt
quy luật vũ trụ, tường tận nhân quả nên
dẫu gặp tai họa lớn nhưng tinh thần vẫn
tĩnh lặng mà chẳng mảy may sợ hãi.

- *Hiếu Về Trái Tim - Minh Niệm -*

”

CHUYỆN N CỦA KHỔ

Có lần, thầy trò Khổng Tử phải nhịn đói, nhịn khát, tất cả đều quỵ. Trong số học trò có Nhan H

cận của Khổng Tử.

Có một nhà giàu từ lâu biểu thầy trò một ít gạo. K các bạn vào rừng kiếm rau, cơm. Nhan Hồi thổi cơm ở nhà trên. Đang đọc sách b bếp vụng lên, Khổng Tử n mở vung, lấy dưa xới cơm cơm lên miệng. Khổng Tử rằng: "Chao ôi! Học trò th thầy, vụng bạn như thế n đặt vào nó thế là tan thàn

Sau khi cơm nước xong lên nhà trên, tất cả học tr

CHUYỆN NỒI CƠM CỦA KHỔNG TỬ

Có lần, thầy trò Khổng Tử rơi vào cảnh nhiều ngày phải nhịn đói, nhịn khát nhưng không một ai kêu than, tất cả đều quyết tâm theo thầy đến cùng. Trong số học trò có Nhan Hồi và Tử Lộ là hai học trò thân cận của Khổng Tử.

Có một nhà giàu từ lâu đã nghe danh Khổng Tử, nên đem biếu thầy trò một ít gạo. Khổng Tử liền phân công Tử Lộ dẫn các bạn vào rừng kiếm rau, còn Nhan Hồi thì đảm nhận việc thổi cơm. Nhan Hồi thổi cơm ở nhà bếp, Khổng Tử nằm đọc sách ở nhà trên. Đang đọc sách bỗng ông nghe một tiếng “cộp” từ nhà bếp vọng lên, Khổng Tử ngừng đọc, nhìn xuống thấy Nhan Hồi mở vung, lấy đũa xới cơm cho vào tay và nắm lại rồi từ từ đưa cơm lên miệng. Khổng Tử thở dài, ngửa mặt lên trời mà than rằng: “Chao ôi! Học trò thân yêu nhất của ta mà lại đi ăn vụng thầy, vụng bạn như thế này ư? Chao ôi! Bao nhiêu kỳ vọng ta đặt vào nó thế là tan thành mây khói!”

Sau khi cơm nước xong xuôi, Nhan Hồi và Tử Lộ dọn cơm lên nhà trên, tất cả học trò chấp tay mời Khổng Tử ăn cơm.

Để thử lòng học trò, Khổng Tử có ý xới một bát cơm cúng cha mẹ. Lúc bấy giờ Nhan Hồi liền chấp tay thưa:

- Dạ thưa thầy, nồi cơm này không dâng cúng được ạ!
- Khổng Tử hỏi: Tại sao?

- Khi cơm chín con mở vung ra xem thử cơm đã chín đều chưa, chẳng may một cơn gió tràn vào, mạng nhện và bụi trên nhà rơi xuống làm bẩn cả nồi cơm. Con đã nhanh tay đẩy vung lại nhưng không kịp. Sau đó con liền xới lớp cơm bẩn ra, định vứt đi nhưng lại nghĩ: Cơm thì ít, anh em lại đông, nếu bỏ lớp cơm bẩn này thì làm mất một phần ăn, anh em hẳn phải ăn ít lại. Vì thế cho nên con đã mạo phép thầy và tất cả anh em, ăn trước phần cơm bẩn ấy, còn phần cơm sạch để dâng thầy và tất cả anh em. Thưa thầy, như vậy là hôm nay con đã ăn cơm rồi. Bây giờ, con xin phép không ăn cơm nữa, con chỉ ăn phần rau. Và thưa thầy, nồi cơm đã ăn trước thì không nên cúng nữa ạ!

Nghe Nhan Hồi nói xong, Khổng Tử ngửa mặt lên trời mà than rằng: "Chao ôi! Thế ra trên đời này có những việc chính mắt mình trông thấy rành rành mà vẫn không hiểu được đúng sự thật! Chao ôi! Suýt tí nữa là Khổng Tử này trở thành kẻ hồ đồ!"

BÀI HỌC RÚT RA

Không tùy ý kết luận bất cứ chuyện gì nếu chưa thực sự tìm hiểu rõ bản chất của sự việc. Phải quan sát, lắng nghe, đánh giá vấn đề một cách đa chiều và khách quan, không hồ đồ để tránh phạm phải những sai lầm đáng tiếc.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Luôn nhìn lại mình để sửa lỗi trong mọi tình huống → Sửa lỗi được chính mình, phát triển được bản thân, tự tin hơn

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Thường xuyên soi lỗi chính mình → Tâm tính thiện lành hơn mỗi ngày, ít phạm sai lầm
2. Trung thực với chính mình → Tự tin, dễ thấy được yếu kém của bản thân
3. Dũng cảm nhận sai → Được mọi người tin tưởng, dễ sửa sai, hoàn thiện được bản thân

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Ý chí của thầy trò Khổng Tử như thế nào khi sống trong hoàn cảnh khó khăn?
2. Qua câu chuyện, ta thấy Nhan Hối là người như thế nào?
3. Làm thế nào để không hiểu lầm người khác?
4. Qua câu chuyện, bạn thử đoán xem thường ngày Khổng Tử thường dạy học trò mình những điều gì?

QUÊ BỎI 30 TẾT

Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm nổi tiếng với vô số tài năng. Do đó mà ông được vua quan các triều trọng dụng. Tài chính trị, ngoại giao lỗi lạc, đạo đức thanh cao, tấm lòng vàng ngọc với dân của ông là minh chứng ngời ngời cho một danh nhân đất Việt.

Tối 30 tết năm ấy, Nguyễn Bình Khiêm đang ngồi đàm luận lý số với một người học trò từ xa đến, bỗng ngoài cửa có tiếng gọi. Ông sai người giúp việc ra bảo người đó chờ chút. Trong khi đó, ông

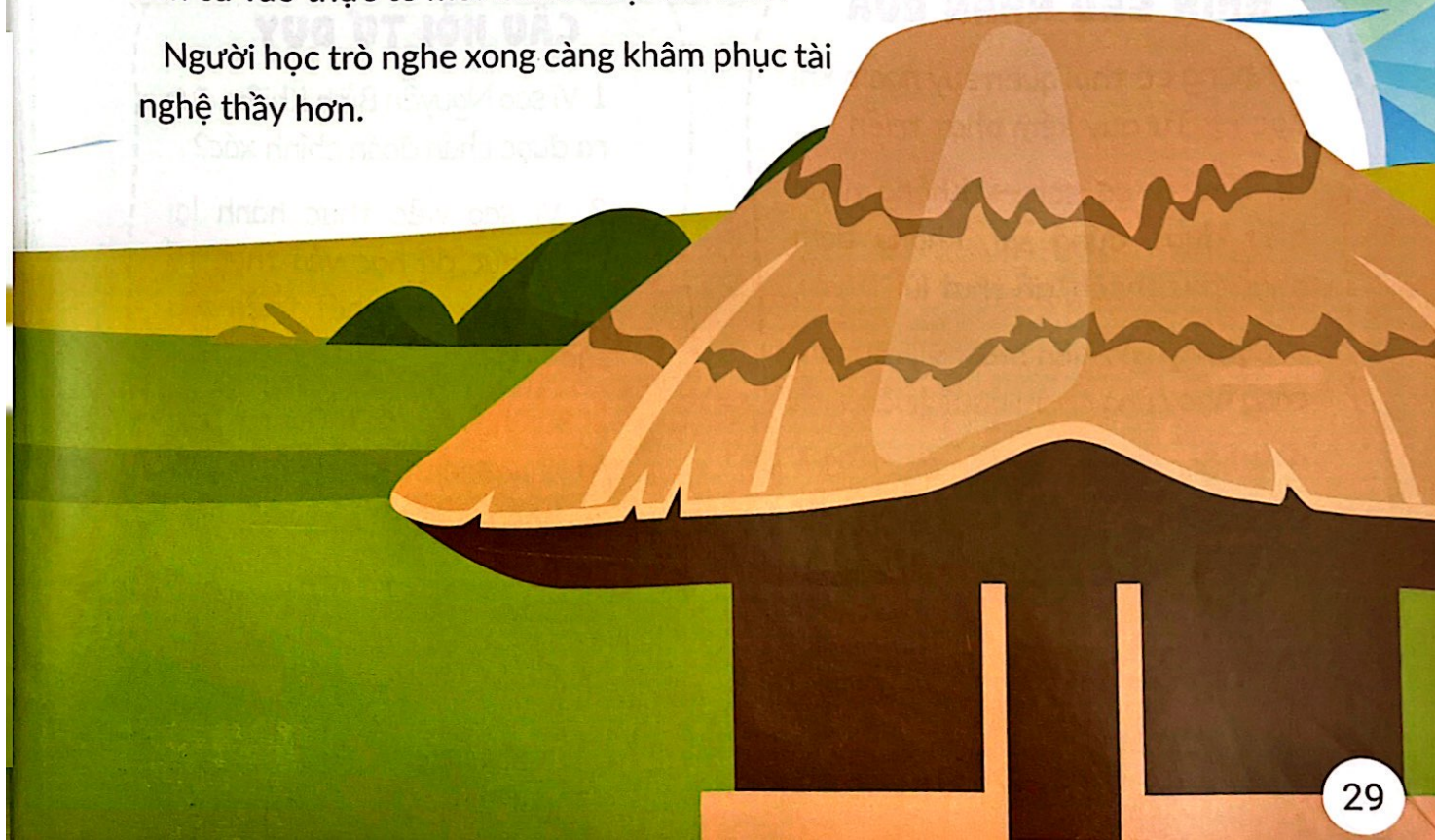
và người học trò ngồi bấm quẻ để xem thử người gõ cửa có chuyện gì. Cả hai thầy trò đều bấm vào quẻ “thiết đoán mộc tràng”, nghĩa là “sắt ngắn gỗ dài”. Ông hỏi học trò: “Anh đoán người đó vào đây để làm gì?”

Anh học trò trả lời: “Thưa thầy, sắt ngắn gỗ dài theo ý con, người này vào đây chắc chắn chỉ mượn có cái xẻng đào đất. Chứ ngoài ra không có cái gì sắt ngắn gỗ dài nữa đâu”.

Nguyễn Bình Khiêm cười: “Tôi đoán anh ta vào mượn cái rìu”.

Quả nhiên người gõ cửa vào mượn cái rìu thật. Anh học trò vừa ngạc nhiên vừa thán phục thầy. Nguyễn Bình Khiêm giải thích: “Thử hỏi 30 tết, người ta đến đây mượn cái xẻng để làm gì? Tôi đoán người ta đến mượn cái rìu để họ chẻ củi nấu bánh chưng. Bấm quẻ đã trúng, nhưng muốn giải nghĩa của quẻ phải linh hoạt, căn cứ vào thực tế mới tránh được sai lầm”.

Người học trò nghe xong càng khâm phục tài nghệ thầy hơn.

BÀI HỌC RÚT RA

Đời sống thực tiễn là vô cùng vô tận, luôn thay đổi không ngừng nên học phải đi đôi với hành. Hơn thế nữa, việc thực hành lại những kiến thức đã học phải linh hoạt theo từng trường hợp và phải có sự quan sát, đánh giá lại, có như thế tư duy mới được phát triển sâu sắc.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Ứng dụng cứng nhắc lý thuyết vào đời sống → **Dễ thất bại, tư duy kém phát triển**

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Không có thói quen suy ngẫm khi học → Tư duy kém phát triển
2. Tâm lý sợ sai → Không nhận biết được đúng sai, không dám nhận thử thách, dễ thụ lùi
3. Cố chấp vào kiến thức → Lan man, càng học càng chậm phát triển
4. Không quan sát thực tế đời sống → Lý thuyết suông mọi người không nghe theo

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Vì sao Nguyễn Bình Khiêm đưa ra được phán đoán chính xác?
2. Vì sao việc thực hành lại kiến thức đã học vào thực tế sẽ giúp tư duy phát triển sâu sắc hơn?
3. Bạn hãy kể ra 3 việc mà bạn áp dụng kiến thức đã biết vào đời sống?

“

Người ngu nghĩ mình ngu

Nhờ vậy thành có trí

Người ngu tưởng có trí

Thật xứng gọi chí ngu

- **Kinh Pháp Cú** -

”

KHÔN NGOAN LÀ BIẾT RÕ SỰ GIỚI HẠN CỦA MÌNH

Trong 1 lần giảng dạy đạo lý cho các học trò. Sau khi nói xong một luận điểm khó, Khổng Tử hỏi: “Các con đã nắm được những gì ta vừa nói chưa?”

Các học trò sau một lúc suy tư thì gật gù tỏ ra tâm đắc. Trọng Do thấy các bạn đều có vẻ hiểu biết thì cảm thấy bối rối vô cùng vì cho rằng chỉ mình anh là chẳng hiểu những gì thầy mình vừa dạy.

Thoáng thấy nét mặt đó của Trọng Do, Khổng Tử đã hiểu ngay. Ông nhìn Trọng Do hỏi lại: “Trọng Do, con đã hiểu những lời vừa rồi như thế nào?”

Trọng Do ấp úng: “Dạ thưa thầy....thì...là...” Càng nói anh ta càng run lẩy bẩy.

Khổng Tử nghiêm nghị: “Trọng Do, nếu hiểu hãy nói rằng hiểu. Nếu không hiểu hãy nói không hiểu để thầy và các bạn giải thích lại cho con. Người ngu si mà giấu dốt là đại ngu si. Người trung thực thừa nhận ngu si mới thực là khôn ngoan”.

BÀI HỌC RÚT RA

Người dám nói ra sự yếu kém của mình và không tự ái khi có người nhắc đến điểm yếu của mình sẽ có nhiều cơ hội để phát triển bản thân. Người hiểu biết nhất là người biết mình không biết gì.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Luôn che giấu sự yếu kém của mình khi học tập → Dễ căng thẳng, học dần dần, tăng trưởng tính giả dối

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Thiếu trung thực với chính mình → Khó nhận biết được đúng sai, thiếu tự tin
2. Thiếu trung thực với mọi người → Luôn căng thẳng, thiếu tự tin, công sức ít được công nhận
3. Sợ bị đánh giá → Căng thẳng, không dám thay đổi, nhu nhược dần

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Vì sao Trọng Do cảm thấy bối rối khi bị thầy hỏi?
2. Vì sao Khổng Tử biết được Trọng Do chưa hiểu bài?
3. Bạn có bao giờ hỏi lại thầy cô giáo hay bạn bè những vấn đề mình chưa hiểu không? Nếu có thì bạn nhận thấy mình được gì? Nếu không thì vì sao?

XỎ CHỈ QUA RUỘT VỎ ỐC

Nguyễn Hiền là vị trạng nguyên nhỏ tuổi nhất lịch sử Việt Nam. Nhờ tự học trong lúc đi chăn trâu mà mới 13 tuổi cậu đã đỗ đầu bảng. Nhà vua thấy Nguyễn Hiền còn trẻ tuổi mà thi đỗ sớm, mới hỏi: “Trạng nguyên học ở đâu?”.

Trạng Hiền quỳ tâu: “Thần xin tâu nhà vua, thần chỉ tự học, thỉnh thoảng có hỏi sư ông ở chùa làng thêm đôi ba chữ”.

Vua không tin, còn cho rằng trạng nguyên kiêu căng, nên không ban cho áo trạng nguyên. Khi trở về quê, Nguyễn Hiền tiếp tục học tập, lúc rảnh rỗi thì vui chơi thả diều.

Một lần, triều đình tiếp sứ nước Tàu, viên sứ giả đưa ra một vỏ ốc xoắn nhờ xâu qua ruột nó một sợi chỉ mảnh. Viên sứ muốn thử tài người nước Nam xem sao. Vua truyền cho các quan tìm cách xâu thử nhưng vị nào cũng loay hoay và đành lắc đầu. Bấy giờ vua mới nhớ đến

Trạng Hiền bèn cho người đi mời gặp. Viên quan được giao việc gặp ngay một lũ trẻ chăn trâu vui chơi ở đầu làng. Thấy trong đó có một cậu bé mặt mũi khôi ngô đang bày cho lũ bạn đập một con voi bằng đất mà bốn chân lẫn tai, vòi... có thể ngoe nguẩy cử động được.

Viên quan biết chính là Trạng bèn xuống ngựa truyền lại ý vua mời Trạng về kinh. Nhưng Trạng chưa chịu về. Viên quan không biết làm thế nào, đành phải quay mặt trở về. Trạng Hiền trở lại với đám trẻ chăn trâu. Chờ cho viên quan lên ngựa đi một hồi, cậu mới xúi đám trẻ cùng hát:

Tích tịch tang, tích tịch tang!

Bắt con kiến càng buộc chỉ ngang lưng

Bên thì lấy giấy mà bưng

Bên thì bôi mỡ kiến mừng kiến sang

Tích tịch tang, tích tịch tang!

Viên quan nghe nhầm thuộc lời ấy, biết trạng đã chỉ cách giải đố, vui vẻ ra về. Quả nhiên nhà vua áp dụng cách đó và đã giải được câu đố của sứ Tàu. Viên sứ Tàu tỏ ra rất nể phục vì không ngờ ở nước Nam có một cậu bé nhỏ tuổi lại thông minh đến như vậy. Từ đó, Nguyễn Hiền được nhà vua trọng dụng và về sau có nhiều đóng góp lớn cho đất nước.

BÀI HỌC RÚT RA

Người có ý thức tự học, tự mài dũa bản thân mỗi ngày nhất định sẽ gặt hái nhiều thành quả lớn trong tương lai. Muốn tự học, trước hết phải bắt đầu bằng tinh thần ham học hỏi, mong muốn phát triển chính mình để giúp đỡ người khác.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Tự học để hoàn thiện nhân cách mỗi ngày → **Thông minh, thành công**

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

1. Tinh thần ham học hỏi → Học nhanh tiến bộ
2. Ý thức hoàn thiện nhân cách mạnh mẽ → Thành người lương thiện
3. Kiên nhẫn rèn luyện các phẩm chất tốt → Phát triển bản thân, thông minh, dễ thành công

Dùng tài năng để giúp dân, giúp nước → **Ngày càng thông minh, được kính trọng, uy tín cao**

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

1. Mong muốn cống hiến cho đất nước → Trở thành người có giá trị, ảnh hưởng lớn
2. Dùng trí thông minh đúng cách → Ngày càng thông minh, dễ thành công

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Vì sao vua không ban áo trắng nguyên cho Trọng Hiền? Điều đó thể hiện thực trạng gì của xã hội?
2. Chi tiết nào thể hiện Trọng Hiền là người có trí tuệ hơn người? Theo bạn trí tuệ đó từ đâu sinh ra?
3. Bạn đang tự học như thế nào? Làm thế nào để bạn tự học tốt hơn?

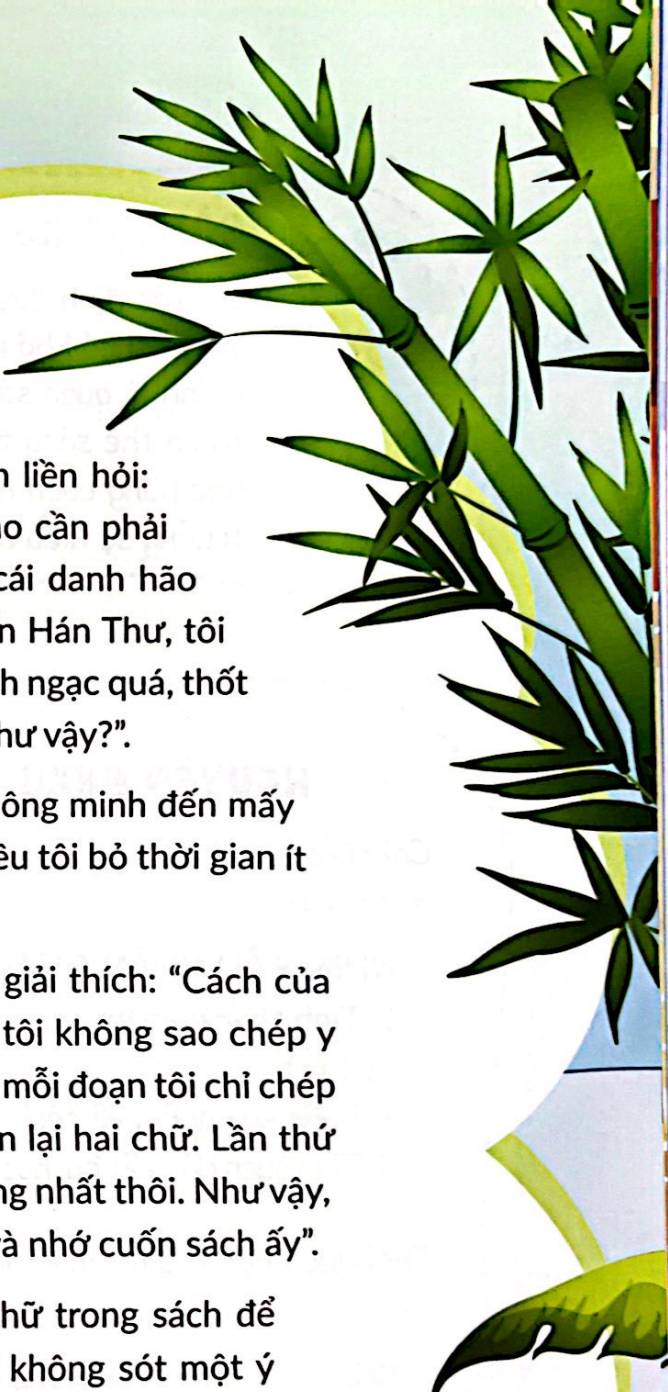

CÁCH ĐỌC SÁCH SÁNG TẠO CỦA TÔ ĐÔNG PHA

Một hôm, có một người bạn đến thăm Tô Đông Pha. Nhưng bạn đợi rất lâu mà không thấy ông ra, liền hỏi người hầu cận: “Chủ người đang làm gì vậy?”. Người hầu cận giải thích: “Chủ tôi đang sao chép một số thứ”. Người bạn tò mò quá đổi không biết bạn mình sao chép cái gì mà quan trọng đến thế...

Đúng lúc đó thì Tô Đông Pha từ nhà bước ra, biết bạn đã đợi lâu nên giải thích: “Ban nãy tôi sao chép Hán Thư, đã làm ngài

phải đợi lâu!” Người bạn cảm thấy ngạc nhiên liền hỏi: “Người như ngài chỉ cần đọc qua là nhớ, vì sao cần phải chép lại?”. Tô Đông Pha cười nói: “Đó chỉ là cái danh hảo huyền do người ta đặt cho tôi thôi. Như quyển Hán Thư, tôi đã đọc và sao chép lại ba lần rồi”. Người bạn kinh ngạc quá, thốt lên: “Thông minh như ngài sao phải phí công như vậy?”.

Tô Đông Pha từ tốn giải thích: “Cho dù có thông minh đến mấy thì cũng bỏ thời gian và công sức ra chứ. Có điều tôi bỏ thời gian ít hơn do tôi có cách học khác biệt một chút”.

Thấy người bạn tò mò, Tô Đông Pha từ tốn giải thích: “Cách của tôi cũng là sau khi đọc thì sao chép lại nhưng tôi không sao chép y nguyên như trong sách. Lần sao chép thứ nhất, mỗi đoạn tôi chỉ chép lại có ba chữ quan trọng nhất. Lần thứ hai, còn lại hai chữ. Lần thứ ba, thì mỗi đoạn tôi chỉ chép một chữ quan trọng nhất thôi. Như vậy, về cơ bản, sau ba lần chép thì tôi có thể hiểu và nhớ cuốn sách ấy”.

Người bạn tỏ vẻ không tin, bèn chọn vài chữ trong sách để kiểm tra. Kết quả là Tô Đông Pha có thể nói không sót một ý trong những đoạn được chọn lại còn lý giải rõ ràng. Với những đoạn khác cũng vậy. Người bạn kia không thể không tấm tắc khen ngợi.

BÀI HỌC RÚT RA

Để xác định được đâu là 3 chữ quan trọng trong một đoạn văn thì phải có khả năng đúc kết tốt. Như vậy, cốt lõi của việc học chính là quan sát - phân tích - đúc kết. Từ cốt lõi này, chúng ta có thể sáng tạo ra nhiều cách tự học phù hợp cho mình. Dù học bằng cách nào thì kết quả của việc học phải dẫn đến tăng trưởng sự hiểu biết và áp dụng được vào thực tế cuộc sống.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Cải tiến cách học tập hiệu quả → Học được nhiều hơn, ngày càng thông minh hơn

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

1. Tinh thần ham học hỏi → Tự chủ trong việc học, gần gũi những người học tốt
2. Luôn suy ngẫm về cách học → Nhạy bén, thông minh
3. Thói quen đúc kết bài học → Hiểu bài học sâu sắc, biết tự học đúng cách

Thói quen học thuộc mà không hiểu → Tư duy không phát triển, hình thành thói quen đối phó, trí nhớ kém dần, mất niềm vui học tập

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ:

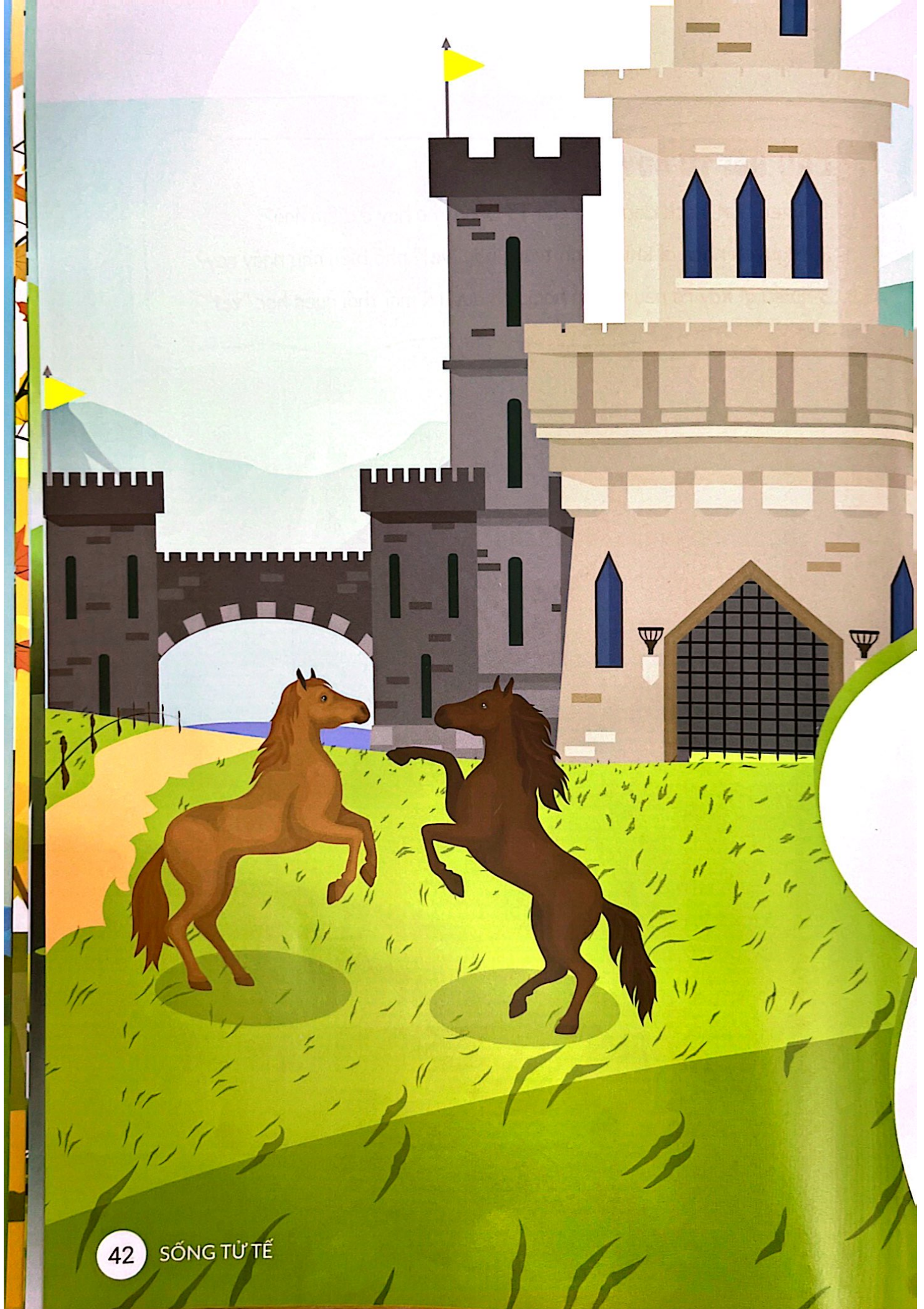
1. Lười suy nghĩ → Kém thông minh dần
2. Lạm dụng trí nhớ → Trí nhớ kém dần
3. Chọn mục đích học tập sai lệch → Học tập đối phó, chán học

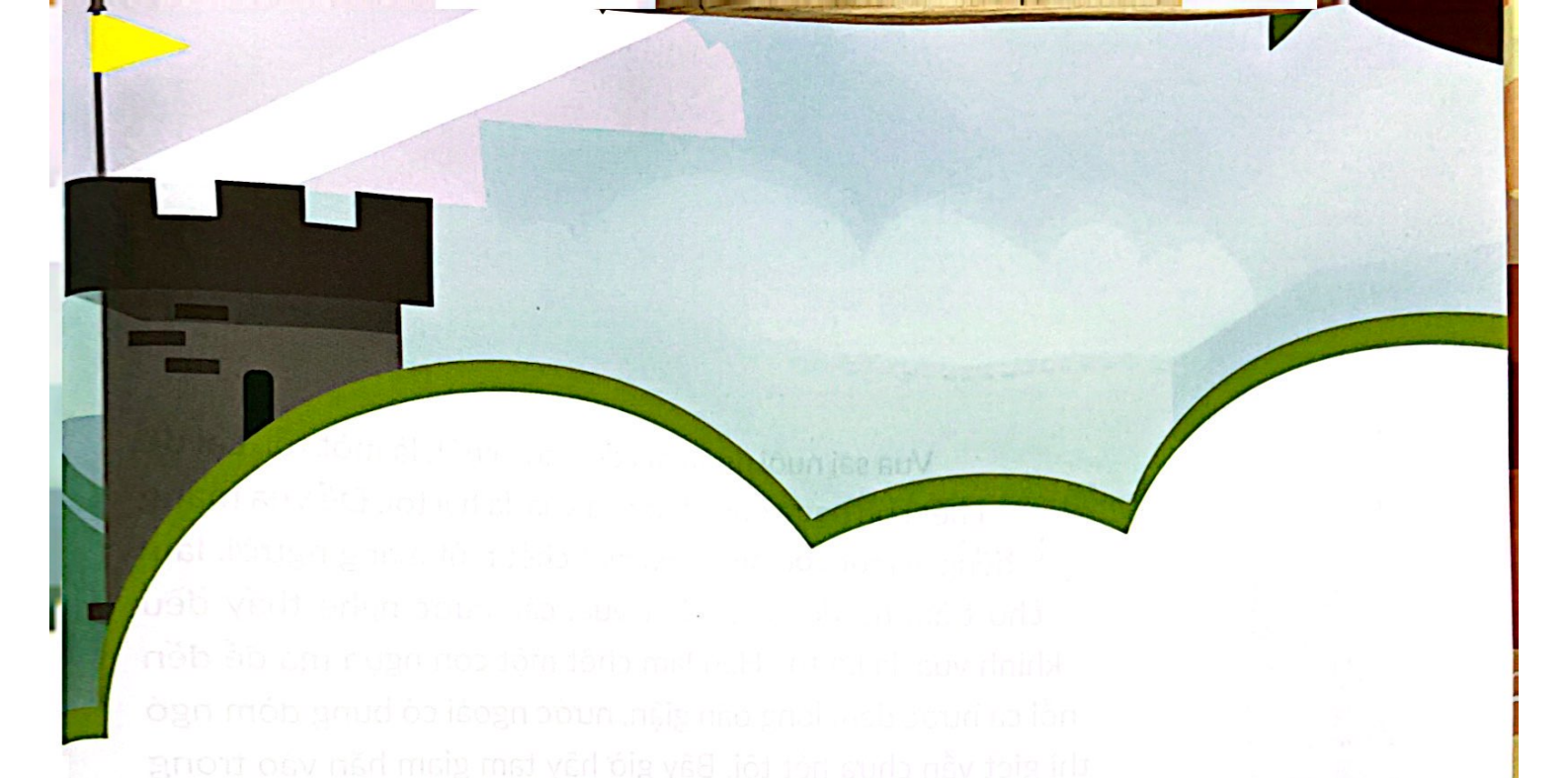

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Theo bạn, cách đọc sách của Tô Đông Pha hay ở điểm nào?
2. Nguyên nhân gì khiến tình trạng học "vẹt" phổ biến như ngày nay?
3. Điều gì xảy ra nếu tất cả học sinh duy trì mãi thói quen học "vẹt"?

KHÉO CAN ĐƯỢC VUA

Vua nước Tề có con ngựa quý, giao cho một người chăm sóc. Một hôm con ngựa tự nhiên lăn ra chết, nhà vua tức giận vô cùng, cho là người chăn ngựa đã giết chết ngựa quý nên sai người cầm dao phanh thây người chăn ngựa. Án Tử thấy thế ngăn lại, hỏi vua rằng: “Vua Nghiêu, vua Thuấn xưa ban chết người thì bắt đầu từ đâu trước?”

Nhà vua nghe qua có phần khó hiểu nên ra lệnh: “Tạm dừng xử lý hắn, đem nhốt vào ngục để trị tội sau”.

Án Tử tiếp lời:

- Tên tội phạm này chưa biết rõ tội mà phải chịu chết, thì vẫn tưởng là oan. Nhà vua hãy cho tôi kể rõ tội rồi hẵng mang hắn đi.
- Phải, người nói đi.
- Tên giữ ngựa này có 3 tội đáng chết.

Vua sai nuôi ngựa mà để ngựa chết, là một tội. Lại để chết con ngựa quý nhất của vua, là hai tội. Để vua mang tiếng vì một con ngựa mà giết chết một mạng người, làm cho trăm họ đều oán ghét vua, các nước nghe thấy đều khinh vua, là ba tội. Hẳn làm chết một con ngựa mà để đến nỗi cả nước đem lòng oán giận, nước ngoài có bụng dòm ngó thì giết vẫn chưa hết tội. Bây giờ hãy tạm giam hẳn vào trong ngục chờ ngày...

Vua nghe đến đây chợt dạ liền ngắt lời Án Tử

- Thôi, tha cho nó! Thôi, tha cho nó! Kéo ta mang tiếng mất nhân tính.

BÀI HỌC RÚT RA

Người có khả năng sử dụng ngôn ngữ tốt có thể tác động rất nhanh đến người khác. Người khôn ngoan hiểu rằng, dùng lời nói hiểu biết đi kèm đạo đức có thể giúp người khác nhận ra sai lầm và dừng lại các hành động sai trái.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Dùng lời nói để cứu người → Khả năng sử dụng ngôn ngữ linh hoạt, nhiều người tin tưởng, được kính nể

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Có lòng thương người → Được người yêu quý, giúp sức
2. Dùng trí thông minh đúng cách → Càng thông minh hơn, được kính nể
3. Dùng ngôn ngữ vào việc đúng tốt → Phát triển trí thông minh ngôn ngữ, tạo được nhiều ảnh hưởng đến nhiều người, được kính nể

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Theo bạn, điểm độc đáo trong lời can vua của Ân Tử là gì?
2. Điều gì tạo nên lời nói thông minh?
3. Theo bạn, vì sao có người nói ra là người khác hiểu và tin theo còn có những người lại có lời nói khiến người khác rối rắm và không thích nghe?

GIÚP NGƯỜI CŨNG CẦN HIỂU BIẾT

Punna là một thầy tu có đức hạnh và trí tuệ hơn người, ông là đệ tử của Buddha. Một lần nọ, thầy xin Buddha đi truyền dạy chân lý cho một đất nước ở phương xa. Buddha biết rõ nơi đó có nhiều khó khăn nguy hiểm, nên hỏi thầy nhiều lần có thật sự muốn đi không, nhưng thầy Punna vẫn quyết tâm đi giúp người. Khi đến nơi, ông quan sát thấy người dân rất nghèo, đất đai cằn cỗi nên ít ai quan tâm đến việc tu tâm sửa tính, nên khi thấy có người tu sĩ đến, họ liền nhìn với cặp mắt kỳ quái. Thầy Punna biết rằng, ở một nơi lạc hậu như thế này, cần phải có một cách tiếp cận khác so với bình thường.

Đầu tiên, thầy Punna học ngôn ngữ địa phương thật giỏi để có thể giao tiếp dễ dàng với mọi người, rồi với tài y thuật sẵn có của mình, thầy Punna thăm khám bệnh miễn phí cho rất nhiều người, không kể làng xóm xa xôi, hay phải trèo đèo vượt suối, nghe tin ở đâu có bệnh nhân là thầy đến cứu chữa. Người bệnh thấy ngài như vị cứu tinh, vì bệnh nặng đến đâu thầy cũng chữa khỏi.

Khi đã được nhiều người tin tưởng, thầy Punna bắt đầu dạy thêm cho người dân về Đạo Đức, về điều thiện - điều ác, về đạo lý nhân quả và làm sao để có được hạnh phúc bền vững....

Chẳng bao lâu, người dân cả nước đều biết đến thầy. Có đến 500 người bắt đầu xin thầy thu nhận làm học trò. Từ đó, trình độ tri thức cả nước ngày càng tăng và nhờ đó mà cuộc sống của người dân bắt đầu ấm no, hạnh phúc.

BÀI HỌC RÚT RA

Mức độ giúp người cao nhất là giúp người có được trí tuệ, để họ biết điều sai nên sửa, điều gì tốt nên làm thì cả cuộc đời của họ sẽ bình an và hạnh phúc thật sự. Cách giúp người khôn ngoan là biết cách kết hợp nhu cầu thiết thực với giáo dục trong quá trình giúp người.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Trao tri thức đúng cho người nghèo → Người nghèo thoát nghèo, được mọi người yêu quý, cuộc sống sung túc, bình an

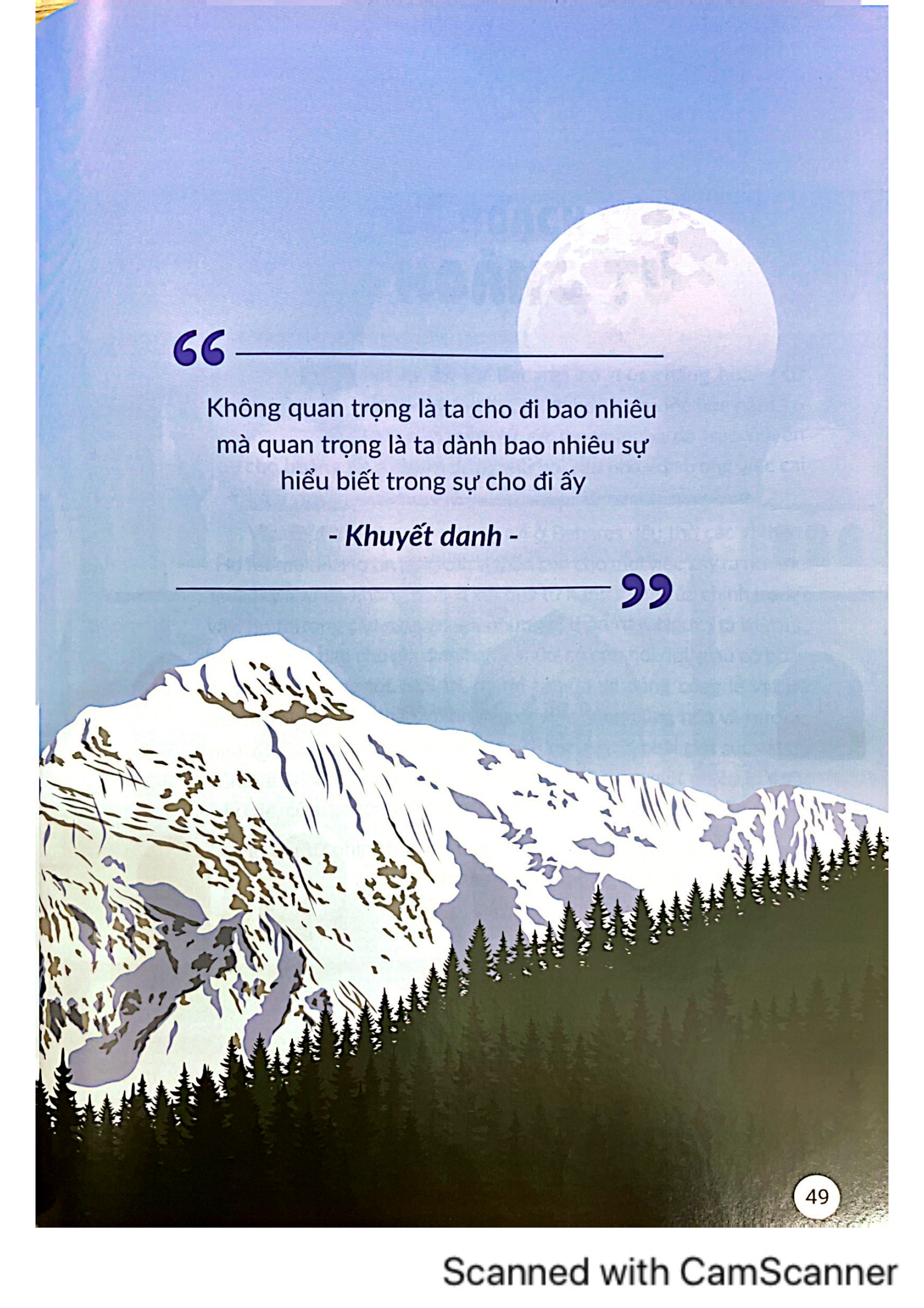
NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Giúp người có hiểu biết đúng đắn → Luôn sáng suốt, bình an
2. Kiên nhẫn giúp người đến cùng → Được người kính nể, sức ảnh hưởng lớn
3. Tình thương người rộng lớn → Bình an, được mọi người yêu quý, khó khăn có người giúp

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Việc thầy Punna quyết tâm đến vùng khó khăn giúp đỡ người nghèo thể hiện phẩm chất gì ở thầy?
2. Cách giúp người của thầy Punna có gì đặc biệt?
3. Việc giúp người có hiểu biết sẽ gặp những khó khăn gì? Nếu là bạn, bạn sẽ giải quyết bằng cách nào?

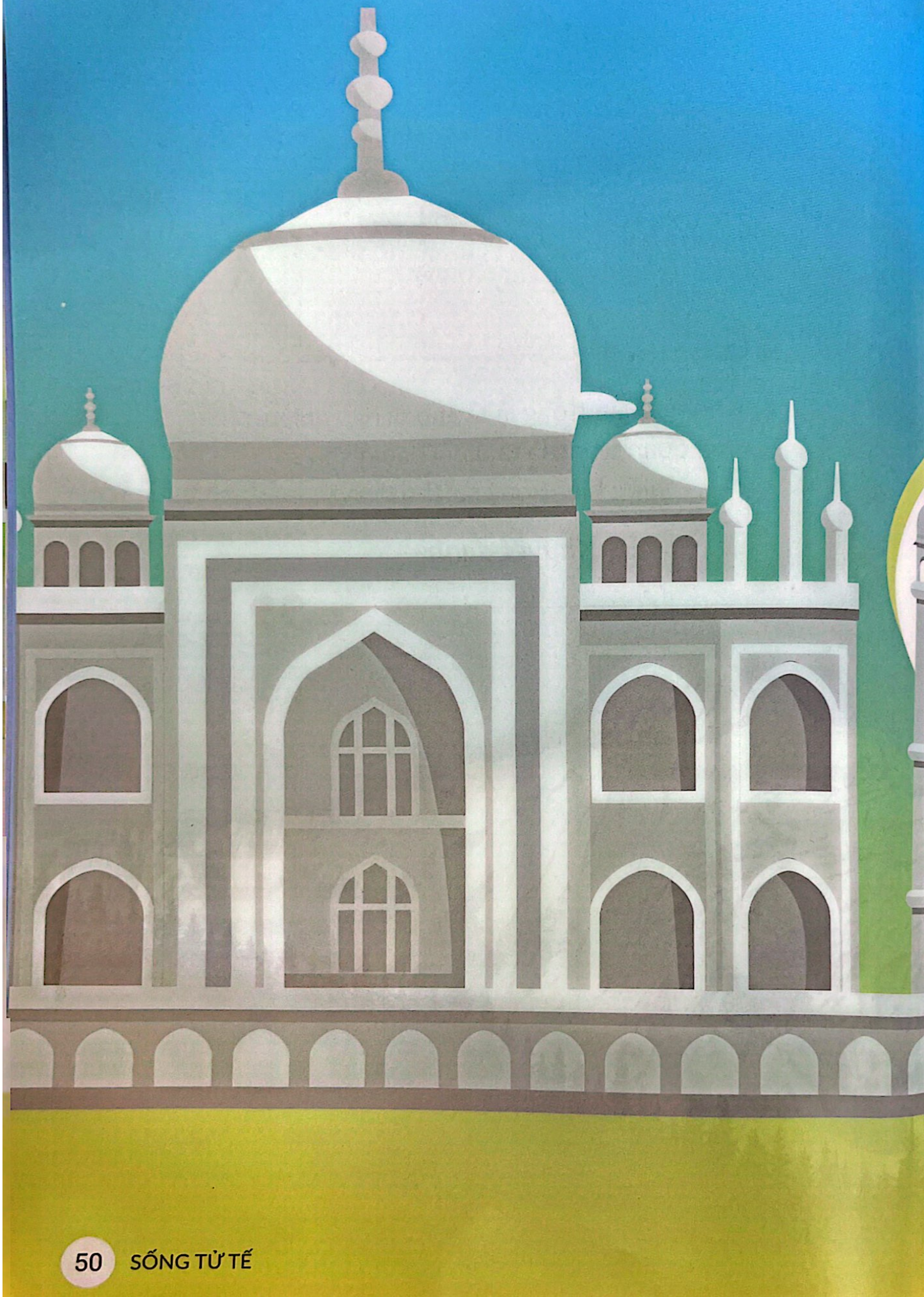

“

Không quan trọng là ta cho đi bao nhiêu
mà quan trọng là ta dành bao nhiêu sự
hiếu biết trong sự cho đi ấy

- *Khuyết danh* -

”

KẾ HOẠCH CỦA HOÀNG TỬ

Thời kỳ ấy, xứ Benares có một chàng hoàng tử rất thông minh. Chàng hoàn tất việc học năm 16 tuổi nên ngay từ lúc ấy, vua cha đã trao quyền cho hoàng tử là người đứng thứ hai sau nhà vua trong việc cai trị đất nước.

Vào thời đó, hầu hết mọi người ở Benares đều thờ các vị thần. Họ rất mê tín. Họ tin rằng các vị thần làm cho mọi việc xảy ra nơi thế giới này chứ đó không phải là kết quả từ hành động của chính họ. Vì vậy, họ thường cầu nguyện với những vị thần này. Người ta thường hay xin thần ban cho gia đình hạnh phúc, có con nối dõi, giàu có hoặc danh thơm tiếng tốt. Đổi lại, người ta hứa sẽ dâng cúng lễ vật để trả ơn khi thần đã nhận lời họ. Ngoài việc dâng cúng hoa và hương, người ta luôn tin rằng các vị thần thích con người phải giết súc vật để cúng tế. Vì vậy, người ta thường tạ ơn bằng cách giết nhiều loài vật như dê, cừu, gà, lợn và những con vật khác để cúng cho thần.

Hoàng tử nhìn thấy tất cả những điều này và tự nhủ thầm với chính mình: “Những con vật đáng thương này cũng là thần dân của nhà vua nên ta sẽ bảo vệ chúng. Người dân làm những hành động này

là do thiếu hiểu biết đúng đắn và mê tín. Những hành động này không thể là tôn giáo chân chính. Tôn giáo chân chính không khuyến khích việc giết chóc tàn ác mà phải mang lại sự bình an”.

Biết được sự mê tín này quá sâu nặng trong tư tưởng của người dân nên hoàng tử đã nghĩ ra cách dùng độc trị độc: “Một ngày nào đó ta sẽ lên ngôi vua. Vì vậy, ta phải bắt đầu lên kế hoạch thực hiện ngay bây giờ. Nếu họ muốn giết, ta sẽ để họ giết chết lòng tham và sự thù hận của bản thân, thay vì những con vật đáng thương này! Rồi thì cả vương quốc sẽ được an lành”. Kế hoạch của hoàng tử dài hạn và thông minh...

Thi thoảng, hoàng tử thường ngự trên cỗ xe hoàng gia của mình đi đến cây đa thần ngay bên ngoài thành phố. Đây là một cây đa khổng lồ, nơi mọi người thường đến cầu nguyện và dâng cúng lễ vật lên một vị thần mà họ tin là sống ở cây đa này. Hoàng tử từ cỗ xe của mình bước xuống và cũng cúng lễ vật như những người khác bao gồm nhang, hoa, hương trầm và nước - nhưng hoàng

tử không hiến tế các con vật.

Lần đi cúng nào hoàng tử cũng để cho mọi người thấy và nhờ những người hầu cận hỗ trợ lan truyền việc cúng tế cây đa thần đi lan nhanh hơn. Ngay sau đó, tất cả mọi người đều nghĩ rằng hoàng tử thực sự rất sùng bái vị thần cây đa vĩ đại.

Một thời gian sau, vua Brahmadatta qua đời và hoàng tử lên làm vua. Nhà vua mới cai trị thần dân của mình một cách công bình và sáng suốt khiến cho muôn dân được hạnh phúc. Vì vậy, tất cả thần dân trong vương quốc rất tin tưởng và tôn trọng nhà vua. Nhận ra thời điểm mà tất cả mọi người dân đều tin tưởng và ngưỡng mộ mình, ngài thực hiện phần còn lại của kế hoạch. Ngài cho gọi tất cả các quần thần của Benares đến triều đình và hỏi: “Hỡi bá quan văn võ trung thành của xứ sở Benares, các khanh có biết bằng cách nào mà trẫm được lên làm vua không?”

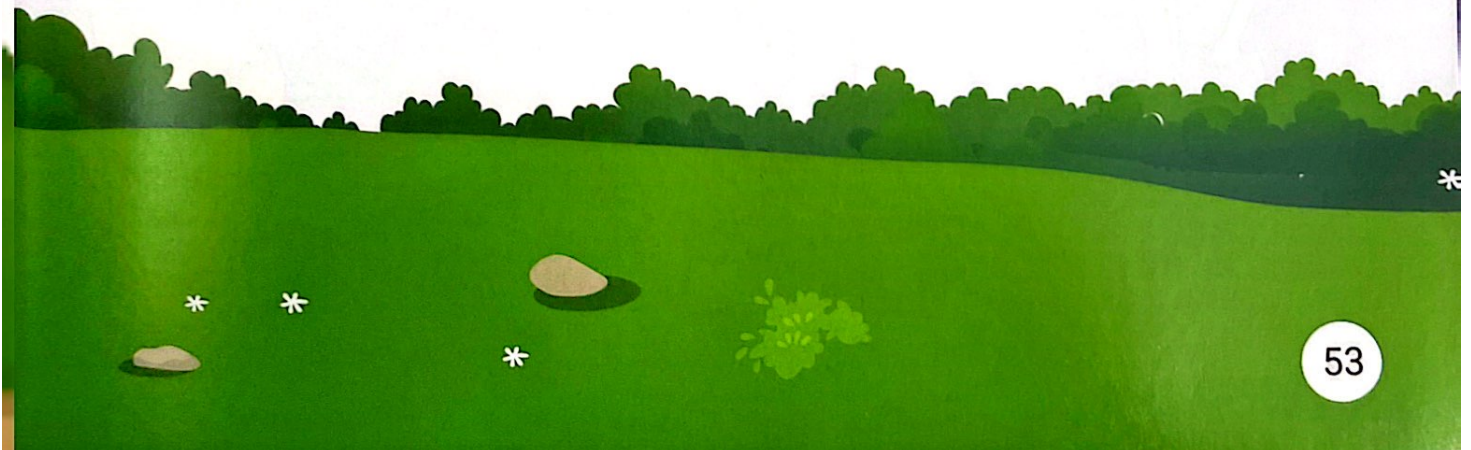
Không ai có thể trả lời được câu hỏi này.

Nhà vua phán: “Các khanh có nhớ rằng trẫm thường mang những lễ vật tốt đẹp và tuyệt vời đến cúng tại cây đa thần không?”

“Vâng, thưa đức vua đáng kính!” họ nói.

Nhà vua tiếp tục: “Ta đã phát nguyện với vị thần cây đa quyền năng rằng nếu ta được lên ngôi vua thì ta sẽ dâng cúng một lễ vật đặc biệt, lớn hơn nhiều so với hương và hoa. Bây giờ lời nguyện đã thành hiện thực, đến lượt ta phải làm dâng lễ vật tạ ơn như đã hứa”.

Tất cả những người trong triều đình đều đồng ý. Họ nói: “Chúng ta phải chuẩn bị vật hiến tế để cúng thần ngay lập tức. Đức vua muốn giết con vật nào?”

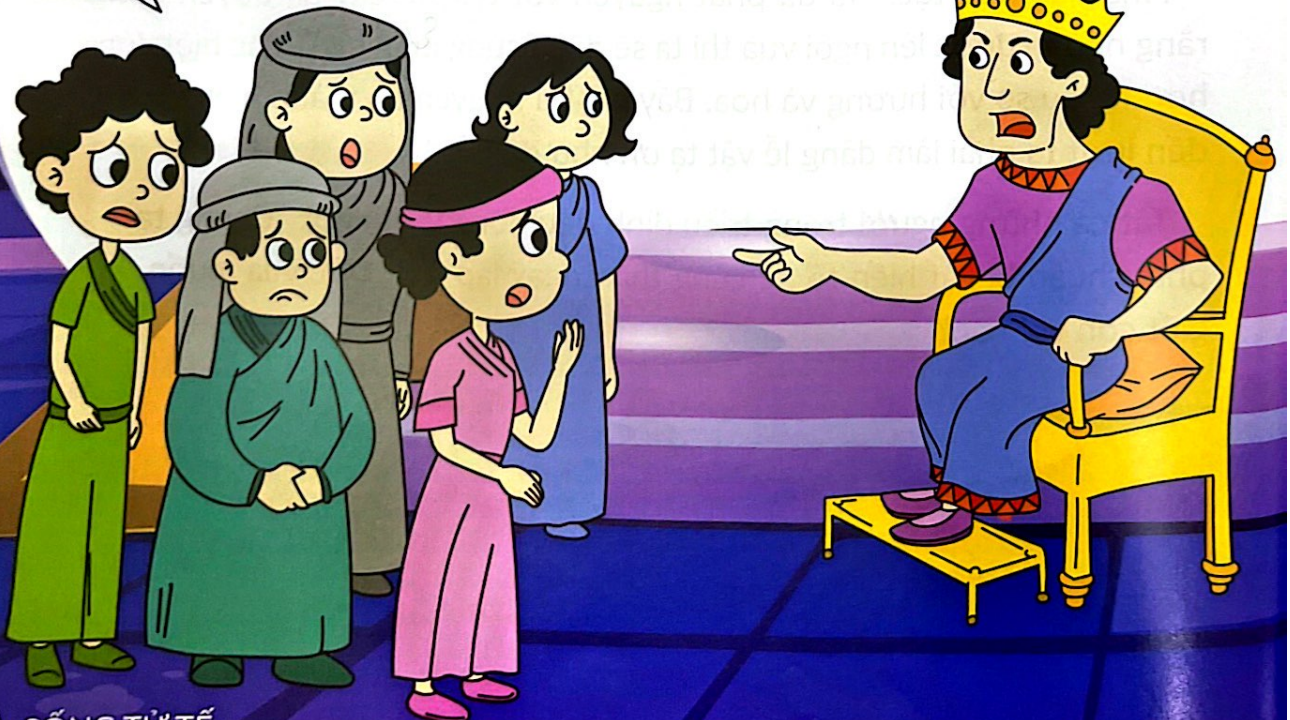

Nhà vua nói: “Ta đã khấn nguyện và hứa với vị thần cây đa rằng sẽ hiến tế ruột, thịt và máu của bất kỳ người dân nào giết chóc, trộm cắp, tà dâm, nói dối, thường say xỉn”.

Do quá mê tín nên tất cả những người trong hội trường đều không nhận ra ý đồ của nhà vua nên ai cũng đồng ý thực hiện nghiêm túc, để cả vương quốc không bị giáng họa.

Nhà vua mạnh mẽ tuyên bố: “Các khanh hãy đi thông báo rộng rãi cho toàn dân biết về lời hứa của trẫm với vị thần cây. Rồi cho họ biết rằng một ngàn người đầu tiên không giữ gìn năm điều thiện sẽ được vinh dự hiến tế cho thần cây theo lời hứa của nhà vua”.

Kể từ đó, cả xứ Benares trở nên nổi tiếng vì tất cả người dân đều gìn giữ năm điều thiện rất tốt, thói quen giết con vật để cúng tế cũng không còn nữa. Dĩ nhiên về sau cũng có người nhận ra ý đồ của nhà vua, nhưng điều đó lại làm họ ngưỡng mộ tài trí của nhà vua nhiều hơn.

BÀI HỌC RÚT RA

Mê tín là niềm tin được dẫn dắt bằng sự u mê. Chính sự tham lam ích kỷ và mê tín đã che mờ trí tuệ sáng suốt. Người khôn ngoan là người không giữ những niềm tin gây hại mình, cho người và thiên nhiên muôn loài. Người khôn ngoan hơn còn có thể khéo léo giúp người khác thoát khỏi sự mê tín lầm lạc.

NGUYÊN NHÂN + ĐIỀU KIỆN → KẾT QUẢ

Mê tín trong thời gian dài → Thường bị thiếu sáng suốt, dễ gặp lừa đảo, dễ làm việc sai trái

NHÌN SÂU NHÂN QUẢ

1. Thích tin vào thần thánh cao siêu → Dễ gặp ảo tưởng, khó nhận biết rõ sự thật
2. Không muốn nỗ lực phấn đấu → Dễ làm việc sai trái
3. Thói quen tin mà không hiểu → Dễ gặp lừa đảo, hành động thiếu sáng suốt

CÂU HỎI TƯ DUY

1. Điều gì khiến kế hoạch của hoàng tử thành công?
2. Chuyện gì xảy ra nếu đất nước có nhiều người bị niềm tin sai lầm dẫn dắt?
3. Theo bạn, làm sao để không bị rơi vào mê tín?

Cộng đồng Sống tử tế - GNH.VN

Chúng tôi tin rằng hạnh phúc đến từ bên trong và hài hòa với thế giới bên ngoài.

Chúng tôi không tách biệt hai khái niệm "sống" và "làm việc". Sống chính là làm việc, làm việc chính là sống. Hạnh phúc là mỗi ngày được làm việc tốt. Tạo dựng một hệ sinh thái xanh tràn đầy sinh khí là điều mà chúng tôi hướng đến mỗi ngày.

Đó là nơi các bạn được tự do khám phá những khía cạnh khác của bản thân mà chính các bạn đã bỏ quên hoặc thường phải kìm nén. Công việc sẽ trở thành phương tiện để giúp các bạn nhận diện những khả năng tiềm ẩn của mình và thực hiện lý tưởng sống cao đẹp. Bạn được trọn vẹn với chính mình và trọn vẹn kết nối với xung quanh!

Tầm nhìn vượt thoát

Trở thành hệ sinh thái giáo dục xanh. Xây dựng giá trị nhân cách sống. Giúp mọi người biết tự học suốt đời, sống tử tế, tự chịu trách nhiệm với bản thân và cống hiến vì cộng đồng. Gìn giữ đất mẹ, bảo vệ môi trường vươn tới mọi miền trên Việt Nam và lan tỏa trên thế giới.

Cội nguồn của hạnh phúc được tạo nên từ tinh hoa của sự tử tế. Người người tử tế, nhà nhà tử tế. Đó là giấc mơ của chúng tôi, cũng là giấc mơ của các bạn.

Cuộc đời không phải là đấu tranh, cuộc đời chính là tình bạn, chúng ta đều là anh em. Chúng tôi có một ước mơ về một gia đình lớn, còn bạn thì sao?

Hãy sống cuộc đời nhiều ý nghĩa, bạn nhé!

3 TRỤ CỘT CỦA HỆ SINH THÁI TỬ TẾ

Giáo dục chuyển hóa – Thiện nguyện – Doanh nghiệp Tử Tế

- Trường học hạnh phúc – Giáo viên hạnh phúc – Học sinh hạnh phúc
- “Đại học” 3 Gốc – Viện đạo đức học Việt Nam – Xây dựng nhân cách sống
- Văn hóa đọc – Trí tuệ Việt Nam – Tủ sách tinh hoa – Làng hạnh phúc
- Câu lạc bộ Doanh nghiệp 3 Gốc – Cùng hỗ trợ, sẻ chia, nâng tầm đội ngũ

CÁC SẢN PHẨM CỦA CỘNG ĐỒNG SỐNG TỬ TẾ

**BỘ THẺ RÈN LUYỆN
TRÍ TUỆ CẢM XÚC**

**BỘ SÁCH
CỘI NGUỒN TRÍ TUỆ CẢM XÚC**

BỘ THẺ NHÂN QUẢ
(4 cấp độ)
Cả nhà chơi rất vui + rèn tư duy vua
dễ - trung bình - khó - rất khó

THẺ RÈN TRÍ SÁNG SUỐT
Rèn trí tuệ thêm sâu sắc
Rút 3 lá dự đoán tương lai

**BỘ TRUYỆN TRANH
SỐNG TỬ TẾ**
(10 TẬP)

**BỘ TRUYỆN TRANH
TRƯƠNG THÀNH CÙNG VĨ NHÂN**

**BỘ TRUYỆN TRANH
GIEO HẠT CÙNG VĨ NHÂN**

Ai có được sách này là **người may mắn** và có duyên **gieo những hạt giống thiện lành** của **Đạo đức - Trí tuệ - Nghị lực** đến khắp muôn nơi.

Tìm hiểu, đặt sách: Bkeshop.com
hoặc liên hệ: **0906.777.111** phím 3

